

TWEEJAARLIJKS VERSLAG OVER DE TOEPASSING VAN DE GAS-WET

2014 - 2015

I. ALGEMENE INLEIDING

1. De gemeentelijke administratieve sancties werden in de Belgische regelgeving ingevoerd bij wet van 13 mei 1999 door de invoering van een artikel 119bis in de Nieuwe Gemeentewet¹ (hierna genoemd NGW). Tussen 1999 en 1 januari 2014 pasten steeds meer Belgische steden en gemeenten de GAS-sancties toe, mede dankzij enkele wijzigingen aan het artikel 119bis NGW waardoor het toepassingsgebied van dit artikel werd verruimd².

Bij wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties³ (hierna genoemd GAS-wet) werd de reglementering aangaande de gemeentelijke administratieve sancties in een afzonderlijke wet ondergebracht en op meerdere punten gewijzigd. Artikel 119bis NGW werd weliswaar behouden maar werd herleid tot een artikel dat verwijst naar de GAS-wet. Bij wet van 21 december 2013⁴, van 10 april 2014⁵ en van 9 november 2015⁶ werd nog een beperkte wijziging aangebracht aan de GAS-wet.

Artikel 52 van de GAS-wet bepaalt dat de minister van Binnenlandse Zaken tweejaarlijks verslag dient uit te brengen aan het Parlement over de toepassing van de GAS-wet. In dit verslag wordt minimaal een overzicht gegeven van het aantal administratieve geldboetes die werden opgelegd, voor welke categorieën van inbreuken en de procedurele moeilijkheden waartoe de toepassing van de GAS-wet aanleiding heeft gegeven.

De GAS-wet is in werking getreden op 1 januari 2014 zodat de minister voor een eerste maal verslag dient uit te brengen aan het Parlement tegen 1 januari 2016.

Huidig document beoogt de minister de nodige elementen en informatie aan te reiken om aan deze tweejaarlijkse rapportageverplichting te kunnen voldoen. Het hoofdstuk uit de GAS-wet i.v.m. bemiddeling komt evenwel niet aan bod in dit verslag; bemiddeling valt immers onder de bevoegdheid van de staatssecretaris, belast met Grote Steden en wordt door de POD Maatschappelijke Integratie opgevolgd.

¹ Wet van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties, B.S. 10 juni 1999.

² Zie de wijzigingen aangebracht aan art. 119bis NGW bij wet van 7 mei 2004, van 17 juni 2004 en van 20 juli 2005 (en de beperktere wijzigingen bij wet van 25 januari 2007 en van 15 mei 2007).

³ B.S. 1 juli 2013.

⁴ Wet van 21 december 2013 houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken, B.S. 31 december 2013.

⁵ Wet van 10 april 2014 tot invoering van de probatie als autonome straf in het Strafwetboek en tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, B.S. 19 juni 2014.

⁶ Wet van 9 november 2015 houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken, B.S. 30 november 2015.

II. HET TWEEJAARLIJKS VERSLAG

2. Zoals hoger aangehaald, omvat het verslag dat de minister dient uit te brengen, twee componenten. Enerzijds een luik waarin minimaal een overzicht gegeven wordt van het aantal opgelegde geldboetes en de categorieën van inbreuken waarvoor deze geldboetes werden opgelegd. Anderzijds omvat dit verslag tevens een overzicht van de procedurele moeilijkheden die zich stellen bij de toepassing van de GAS-wet.

Diezelfde tweedeling zal in dit verslag gehanteerd worden. In een eerste deel zal dan ook vooral cijfermatige informatie aan bod komen. Een tweede deel daarentegen zal veeleer theoretisch van aard zijn en een overzicht geven van de knelpunten en/of moeilijkheden waarmee de actoren op het terrein geconfronteerd worden.

Om al deze informatie te verzamelen, werd een elektronische vragenlijst aan alle burgemeesters van de Belgische steden en gemeenten toegestuurd. Hierin kwamen vooral vragen naar cijfermatige gegevens aan bod. Daarnaast werden ook verschillende partners bij het GAS-gebeuren aangeschreven met de vraag hun opmerkingen en/of bemerkingen op de GAS-wet te willen formuleren. Hun antwoorden zullen vooral aan bod komen in het tweede luik, wanneer een overzicht gegeven wordt van de procedurele moeilijkheden die zich stellen.

II.1 DE CIJFERS – OVERZICHT VAN HET AANTAL GELDBOETES EN DE CATEGORIEËN WAARVOOR DEZE GELDBOETES OPGELEGD WERDEN

De vragenlijst – algemene opmerkingen - methodologie

3. Om over cijfers te kunnen beschikken over het aantal opgelegde geldboetes, volgens categorie van inbreuken, werd zoals hoger reeds aangehaald, een vragenlijst gestuurd aan alle Belgische steden en gemeenten⁷. De federale overheid beschikt terzake immers niet over precies cijfermateriaal aangezien het de gemeenten zijn die instaan voor de oplegging van de gemeentelijke administratieve geldboetes en er geen systematische rapportageverplichting naar de hogere overheid is voorzien. Dit kadert volledig in de gemeentelijke autonomie. Het staat de gemeenten immers vrij om al dan niet toepassing te maken van de GAS-wet en desgevallend de inbreuken te bepalen die zij wensen te sanctioneren met gemeentelijke administratieve sancties.

⁷ Voor een exemplaar van deze vragenlijst: zie bijlage bij dit verslag.

De vragenlijst werd op elektronische wijze verstuurd in juni 2015 en er werd gevraagd antwoorden over te maken tegen 1 september 2015. Om te kunnen beschikken over zo volledig mogelijke informatie, werden echter alle antwoorden die werden ontvangen tot 15 oktober 2015 in aanmerking genomen.

Artikel 52 GAS-wet stelt dat minimaal een overzicht dient te worden gegeven van het aantal opgelegde geldboetes, volgens categorie van inbreuken. Niettegenstaande het woord “minimaal” werd de vragenlijst echter ruimer opgesteld en beperkt deze zich niet tot het louter opvragen van cijfers over boetes die opgelegd werden volgens hun overeenstemmende categorie van inbreuken.

Aangezien de GAS-wet in werking is getreden op 1 januari 2014, beperkt de vragenlijst zich tot de inbreuken die gepleegd werden vanaf die datum tot het tijdstip waarop het antwoord op de vragenlijst werd overgemaakt, zijnde medio 2015. De cijfers hebben derhalve geen betrekking op een volledige periode van twee jaar. Bovendien hebben niet alle gemeenten dezelfde referentieperiode gehanteerd maar is deze periode afhankelijk van het tijdstip waarop de antwoorden door de respectievelijke gemeente werden overgemaakt. De cijfers voor de ene gemeente kunnen dan ook betrekking hebben op een kortere periode dan de cijfers voor een andere gemeente. Het omgekeerde geldt trouwens evenzeer. Deze opmerking geldt enkel naar aanleiding van dit eerste verslag. Bij de toekomstige tweejaarlijkse verslagen zal een volledige periode van twee jaar kunnen in aanmerking genomen worden.

De vragenlijst die aan de gemeenten toegestuurd werd, heeft een 30-tal gesloten vragen en eindigt met één open vraag. De informatie die n.a.v. deze laatste open vraag werd bekomen, zal voornamelijk aan bod komen in het tweede luik van dit verslag, bij de oplijsting van de procedurele moeilijkheden.

Bovendien wordt opgemerkt dat sommige antwoorden dienden geïnterpreteerd te worden aangezien er soms tegenstrijdigheden voorkwamen in de antwoorden. Er zijn immers gemeenten die de vragenlijst meermaals hebben (laten) beantwoord(en), soms ook door verschillende personen. Dit laatste is bij voorbeeld het geval voor een aantal (Vlaamse) gemeenten die beroep doen op een provinciale sanctionerend ambtenaar. Er diende daarbij vastgesteld te worden dat de antwoorden niet altijd overeenstemden. Waar er te grote onduidelijkheid heerste, werden de antwoorden trouwens niet in aanmerking genomen. Dit gaat evenwel slechts om een zeer beperkt aantal antwoorden.

De vragenlijst – responsgraad

4. Van de 589 gemeenten die werden aangeschreven voor het invullen van de vragenlijst, hebben 333 gemeenten de vragenlijst ingevuld en teruggestuurd. Dit stemt overeen met een percentage van 56,5%. Dit laat toe om betrouwbare tendensen vast te stellen en/of conclusies te trekken.

Alle 19 gemeenten die deel uitmaken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben de vragenlijst beantwoord. De cijfers voor deze regio zijn dus volledig. In Vlaanderen en Wallonië hebben niet alle steden en gemeenten de vragenlijst beantwoord, zoals blijkt uit onderstaande tabel :

	Aantal gemeenten	Percentage
Brussel	19 op 19	100 %
Vlaanderen	199 op 308	64,6 %
Wallonië	115 op 262	43,9 %
TOTAAL	333 op 589	56,5 %

Voor Vlaanderen, ziet de opsplitsing per provincie van het aantal gemeenten dat geantwoord heeft op de vragenlijst, eruit als volgt:

	Aantal gemeenten	Percentage
Antwerpen	67 op 70	95,7 %
Limburg	14 op 44	31,8 %
Oost-Vlaanderen	26 op 65	40 %
Vlaams-Brabant	63 op 65	96,9 %
West-Vlaanderen	29 op 64	45,3 %

Voor Wallonië, ziet de provinciale opdeling van het aantal gemeenten dat geantwoord heeft op de vragenlijst, eruit als volgt:

	Aantal gemeenten	Percentage
Henegouwen	28 op 69	40,6 %
Luik	36 op 84	42,8 %
Luxemburg	19 op 44	43,2 %
Namen	16 op 38	42,1 %
Waals-Brabant	16 op 27	59,2 %

Voor het vervolg van de analyse van de antwoorden op de vragenlijst, werden de gemeenten die niet geantwoord hebben op de vragenlijst, buiten beschouwing gelaten. Dit betekent dat de 333 Belgische steden en gemeenten die de vragenlijst wel beantwoord hebben, voor de verdere analyse van de antwoorden zullen gelijkgesteld worden met 100 % van de Belgische gemeenten.

Hieronder zal een overzicht gegeven worden van de vragen die aan bod kwamen in de vragenlijst, gevolgd door een analyse van de ontvangen antwoorden.

II.1.1 vraag: voorziet de gemeente GAS-boetes voor inbreuken op haar reglementen en verordeningen?

5. Op basis van de toegestuurde antwoorden kan geconcludeerd worden dat de GAS-wet een zeer ruime toepassing krijgt in de Belgische steden en gemeenten. Niet minder **dan 90 % van de gemeenten antwoordde immers positief op de vraag of de gemeente GAS-boetes voorziet voor de inbreuken op haar gemeentelijke reglementen of verordeningen**. Deze vraag behelst enkel het feit of GAS-boetes voorzien zijn in de gemeentelijke reglementering en betekent niet automatisch dat de gemeente ook effectief GAS-boetes oplegt. Deze laatste vraag komt immers later aan bod.
6. De geografische spreiding van de toepassing van de GAS-wet over België blijkt uit onderstaande tabel en toont aan dat de toepassing in Brussel, Vlaanderen en Wallonië quasi gelijklopend is.

	Ja	Nee
Brussel	19 op 19 (= 100 %)	0 %
Vlaanderen	183 op 199 (= 91,9 %)	16 op 199 (= 8,1 %)
Wallonië	101 op 115 (= 87,8 %)	14 op 115 (= 12,2 %)
Totaal	303 op 333 (= 91 %)	30 op 333 (= 9 %)

In Vlaanderen voorzien bijna alle gemeenten uit de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant GAS-boetes voor inbreuken op hun gemeentelijke reglementen en verordeningen, met dien verstande dat hier niet uit het oog mag verloren worden dat niet alle gemeenten de vragenlijst hebben beantwoord. Zeker voor Oost-Vlaanderen kan dit een vertekend beeld geven aangezien aldaar alle antwoordende gemeenten ook de GAS-wet toepassen. West-Vlaanderen en Limburg hinken ietwat achterop t.o.v. de andere drie Vlaamse provincies wat de inschrijving van de GAS-wet in de gemeentelijke reglementering betreft.

	Ja	Nee
Antwerpen	95,5 %	4,5 %
Limburg	71,4 %	28,6 %
Oost-Vlaanderen	100 %	0 %
Vlaams-Brabant	98,4 %	1,6 %
West-Vlaanderen	72,4 %	27,6 %

In Wallonië wordt de GAS-wet bijna overal toegepast in de provincies Waals-Brabant, Luxemburg en Henegouwen. De provincie Namen volgt op zeer korte afstand met een toepassingsgraad van 87,5 %, gevolgd door Luik met 77,8 %. Ook hier is enige nuancering aangewezen aangezien de cijfers voor de Waalse provincies niet volledig zijn en dus mogelijk een licht vertekend beeld kunnen geven.

	Ja	Nee
Waals-Brabant	100 %	0 %
Luxemburg	94,7 %	5,3 %
Namen	87,5 %	12,5 %
Luik	77,8 %	22,2 %
Henegouwen	89,3 %	10,7 %

Voor de verdere analyse van de antwoorden, zullen de gemeenten die antwoordden geen toepassing te maken van de GAS-wetgeving in hun reglementen en verordeningen, buiten beschouwing worden gelaten. Voor de percentageberekeningen zal derhalve het aantal gemeenten dat de GAS-wet wel opgenomen heeft in hun gemeentelijke reglementering, als referentie gelden (hetzij 100 %).

II.1.2 vraag: als de gemeente deel uitmaakt van een meergemeentepolitiezone, hebben alle gemeenten van de politiezone een identiek politiereglement?

7. Uit de ontvangen antwoorden kan geconcludeerd worden dat iets meer dan de helft van de gemeenten, wanneer zij deel uitmaken van een meergemeentepolitiezone, hun gemeentelijke reglementen hebben afgestemd op elkaar. Dit werd ook reeds als aanbeveling in de omzendbrief OOP30bis⁸ meegegeven en in de GAS-wet werd dit uitdrukkelijk als mogelijkheid ingeschreven. In de vragenlijst hadden de gemeenten ook de mogelijkheid om “niet van toepassing” te antwoorden op deze vraag; dit geldt voor de gemeenten die een ééngemeentepolitiezone vormen.

Er kan vastgesteld worden dat Vlaanderen een ander beeld vertoont t.o.v. Brussel en Wallonië. Uit onderstaande tabel blijkt dat het aantal gemeenten in Vlaanderen dat hun gemeentelijke reglementering op elkaar heeft afgestemd, quasi gelijk is aan het aantal gemeenten dat dit niet heeft gedaan. Daarentegen is de onderlinge afstemming van de gemeentelijke reglementen in Wallonië en (vooral) in Brussel veel groter.

	Ja	Neen	Niet van toepassing ⁹	Niet geantwoord
Brussel	84,2 %	10,5 %	5,3 %	-
Vlaanderen	45,1 %	42,3 %	12,6 %	19 gemeenten
Wallonië	68,75 %	18,75 %	12,5 %	19 gemeenten
TOTAAL	55,5 %	32,4 %	12,1 %	38 gemeenten

⁸ Omzendbrief OOP 30bis van 3 januari 2005 aangaande de uitvoering van de wetten van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties, van 7 mei 2004 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de nieuwe gemeentewet en van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet.

⁹ Voor de gemeenten die een ééngemeentepolitiezone vormen.

II.1.3 vraag: kunnen ook GAS-boetes opgelegd worden aan minderjarigen?

8. Vooreerst dient onderlijnd te worden dat enkel gevraagd wordt of GAS-boetes *kunnen* opgelegd worden aan minderjarigen, met andere woorden of deze mogelijkheid voorzien is in het gemeentelijk reglement of de verordening. Het gaat er dus niet om of effectief boetes aan minderjarigen worden opgelegd; deze vraag komt verder aan bod.

Uit de antwoorden blijkt dat 73,4 % van de Belgische gemeenten van deze mogelijkheid hebben gebruik gemaakt en dus theoretisch gezien GAS-boetes kunnen opleggen aan -18-jarigen. Uit de cijfers over het aantal *effectief* opgelegde geldboetes aan minderjarigen zal evenwel blijken dat dit aantal veel minder is (zie verder).

	Ja	Neen	Niet geantwoord
Brussel	100 %	0 %	-
Vlaanderen	72,6 %	27,4 %	19 gemeenten
Wallonië	69,5 %	30,5 %	20 gemeenten
Totaal	73,4 %	26,6 %	39 gemeenten

9. Het is ook interessant om de provinciale spreiding van de toepassing van de GAS-wetgeving t.a.v. minderjarigen onder de loep te nemen en na te gaan hoeveel gemeenten per provincie procentsgewijs de GAS-wetgeving in hun regelgeving hebben ingeschreven t.a.v. minderjarigen.

Voor Vlaanderen kan vastgesteld worden dat in alle provincies, behalve in Vlaams-Brabant, een zeer grote meerderheid van gemeenten GAS-boetes voor minderjarigen voorzien heeft in haar reglementen en verordeningen. De meeste Vlaamse gemeenten hebben de leeftijdsgrens wel op 16 jaar behouden. Slechts weinig gemeenten zijn overgegaan tot verlaging van deze leeftijdsgrens.

Provincies	Ja, vanaf 16 jaar	Ja, vanaf 14 jaar	Neen	Niet geantwoord
Antwerpen	95,2 %	3,2 %	1,6 %	4 gemeenten
Limburg	90 %	0 %	10 %	4 gemeenten
Oost-Vlaanderen	79,2 %	4,2 %	16,6 %	2 gemeenten
Vlaams-Brabant	20 %	8 %	72 %	1 gemeente
West-Vlaanderen	80,9 %	0 %	19,1 %	8 gemeenten

Voor Wallonië zijn vooral de steden en gemeenten in de provincies Henegouwen en in iets mindere mate Luik, Luxemburg en Namen voortrekkers om de GAS-wetgeving op minderjarigen toe te passen. Er kan vastgesteld worden dat in de provincies Luxemburg en Namen meer gemeenten de verlaging van de leeftijdsgrens naar 14 jaar hebben doorgevoerd dan er gemeenten zijn die de leeftijd op 16 jaar hebben behouden. Dit is een opmerkelijk verschilpunt t.a.v. de situatie in Vlaanderen. Waals-Brabant vormt een uitzondering op de andere Waalse provincies en heeft in meer dan de helft van haar gemeenten niet in de mogelijkheid voorzien om GAS-boetes te kunnen opleggen aan minderjarigen.

	Ja, vanaf 16 jaar	Ja, vanaf 14 jaar	Neen	Niet geantwoord
Waals Brabant	43,8 %	0 %	56,2 %	-
Luik	59,3 %	11,1 %	29,6 %	9 gemeenten
Luxemburg	18,75 %	43,75 %	37,5 %	3 gemeenten
Namen	25 %	41,7 %	33,3 %	4 gemeenten
Henegouwen	70,83 %	20,83 %	8,33 %	4 gemeenten

10. In de volgende tabel wordt voor Brussel, Vlaanderen en Wallonië een procentueel overzicht gegeven van het aantal gemeenten dat GAS-boetes heeft voorzien, opgedeeld naargelang de leeftijd van de minderjarigen aan wie een GAS-boete kan worden opgelegd. Hieruit kan afgeleid worden dat **85 % van de gemeenten zijn blijven vasthouden aan de leeftijdsgrens van 16 jaar**. De GAS-wet heeft deze theoretische leeftijdsgrens weliswaar verlaagd naar 14 jaar maar in de praktijk zijn er heel weinig gemeenten die van deze mogelijkheid hebben gebruik gemaakt. Mogelijks zal het feit dat deze wetsbepaling ook het voorwerp heeft uitgemaakt van een beroep tot nietigverklaring bij het Grondwettelijk Hof hier niet vreemd aan zijn en namen de gemeenten misschien een afwachtende houding aan tot de uitspraak van het Grondwettelijk Hof.

	Ja, vanaf 16 jaar	Ja, vanaf 14 jaar
Brussel	79 %	21 %
Vlaanderen	94,3 %	5,7 %
Wallonië	69,7 %	30,3 %
Totaal	85 %	15 %

II.1.4 vraag: indien ja op de vorige vraag, wordt toepassing gemaakt van de procedure "ouderlijke betrokkenheid"?

11. De GAS-wet heeft een nieuwe procedure ingevoerd, de procedure van de ouderlijke betrokkenheid, die voorafgaat aan het verplichte aanbod tot bemiddeling.

In Brussel stellen alle gemeenten - op één na - deze procedure toe te passen.

Voor Vlaanderen en Wallonië is de situatie anders: in Vlaanderen antwoordde het merendeel van de steden en gemeenten ontkennend op deze vraag, in tegenstelling tot Wallonië.

Er dient echter rekening te worden gehouden met het feit dat een groot aantal gemeenten deze vraag onbeantwoord heeft gelaten zodat de antwoorden toch enigszins genuanceerd dienen te worden. Bovendien dient ook de beperkte toepassing van deze procedures in acht genomen te worden, gelet op het geringe aantal dossiers met GAS-boetes t.a.v. minderjarigen (zie verder).

	Ja	Neen	Niet geantwoord
Brussel	94,7 %	5,3 %	-
Vlaanderen	40,9 %	59,1 %	67 gemeenten
Wallonië	59,4 %	40,6 %	46 gemeenten
Totaal	52,2 %	47,8 %	113 gemeenten

II.1.5 vraag: voor welke soorten inbreuken worden GAS-boetes opgelegd?

12. De gemeenten hadden hierbij de keuze uit volgende categorieën : administratieve inbreuken, lichte gemengde inbreuken, zware gemengde inbreuken en inbreuken stilstaan en parkeren. Uit de antwoorden op deze vraag blijkt duidelijk dat de lijst van inbreuken waarvoor de meeste GAS-boetes worden voorzien, aangevoerd wordt door de categorie van de administratieve inbreuken¹⁰, op de voet gevolgd door de lichte gemengde inbreuken¹¹. De zware gemengde inbreuken¹² daarentegen komen nog niet op grote schaal in aanmerking voor GAS-sanctionering.

De inbreuken stilstaan en parkeren¹³ zijn aan een opmars bezig waarbij kan vastgesteld worden dat deze inbreuken vooral in Wallonië en Brussel al in de politiereglementen zijn opgenomen. Het aandeel van Vlaanderen is beperkter. Er dient voor deze inbreuken echter wel rekening te worden gehouden met het feit dat deze mogelijkheid die door de nieuwe GAS-wet wordt geboden, slechts in werking is getreden op 1 juli 2014 zodat de gemeenten nog volop bezig (kunnen) zijn met de implementatie hiervan. Bovendien dient ook hier opnieuw opgemerkt dat deze vraag enkel nagaat of deze inbreuken al zijn opgenomen in de gemeentelijke regelgeving, zonder rekening te houden met de effectief reeds in behandeling zijnde of reeds afgehandelde dossiers voor dergelijke inbreuken. Bij de analyse over het aantal opgelegde geldboetes voor dergelijke inbreuken stilstaan en parkeren (zie verder) zal trouwens blijken dat Brussel en Vlaanderen tot nu toe meer toepassing maken van deze mogelijkheid dan Wallonië.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Administratieve inbreuken	18	158	88	264
Lichte gemengde inbreuken	19	143	64	226
Zware gemengde inbreuken	11	48	34	93
Inbreuken stilstaan en parkeren	18	27	39	84

¹⁰ Dit zijn de inbreuken die uitsluitend kunnen gesanctioneerd worden met een administratieve sanctie.

¹¹ Zie artikel 3, 2° GAS-wet voor de lijst van de lichte gemengde inbreuken.

¹² Zie artikel 3,1° GAS-wet voor de lijst van de zware gemengde inbreuken.

¹³ Zie artikel 3, 3° GAS-wet voor de opsomming van de inbreuken die onder deze categorie vallen.

II.1.6 vraag: als er voorzien wordt GAS-boetes op te leggen voor gemengde inbreuken, werd er een protocolakkoord afgesloten met het parket?

13. Deze vraag heeft tot doel na te gaan of er gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om een protocolakkoord af te sluiten met het parket wanneer de gemeente voorzien heeft om GAS-boetes op te leggen voor gemengde inbreuken. Tevens werd nagegaan voor welk soort inbreuken in voorkomend geval een dergelijk protocol met het parket werd afgesloten. Immers, voor de gemengde inbreuken andere dan stilstaan en parkeren is het afsluiten van een dergelijk protocol facultatief. Voor de inbreuken stilstaan en parkeren is dit wel een verplichting, hoewel uit de antwoorden gebleken is dat enkele gemeenten toch de inbreuken stilstaan en parkeren in hun reglement hebben opgenomen niettegenstaande er (nog) geen protocol werd afgesloten met het parket.

De analyse van de antwoorden toont aan dat heel wat gemeenten hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een protocolakkoord af te sluiten met het parket. Op de 141 gemeenten die bevestigend geantwoord hebben op deze vraag, zijn er slechts 13 (= 9,2 %) gemeenten die aangaven dat dit enkel gebeurd is voor de inbreuken stilstaan en parkeren. Evenwel mag niet uit het oog verloren worden dat er toch nog 115 gemeenten aangaven geen protocol te hebben afgesloten.

Er kan eveneens vastgesteld worden dat een groot aantal gemeenten deze vraag onbeantwoord heeft gelaten. Mogelijks valt dit te verklaren doordat heel wat gemeenten momenteel nog in onderhandeling zijn met het parket met het oog op het afsluiten van een dergelijke overeenkomst. De volgende tweejaarlijkse verslagen zullen hierover hoogstwaarschijnlijk een duidelijker beeld geven.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Enkel voor inbreuken stilstaan en parkeren	1	7	5	13
Zowel voor gemengde inbreuken als stilstaan en parkeren	18	24	37	79
Enkel gemengde inbreuken andere dan stilstaan en parkeren	0	38	11	49
Neen	0	86	29	115
Niet-geantwoord	0	44	33	77

II.1.7 vraag: welke zijn de meest voorkomende inbreuken waarvoor GAS-boetes worden opgelegd?

14. Aan de gemeenten werd gevraagd aan te geven welke de meest voorkomende inbreuken zijn waarvoor GAS-boetes worden opgelegd, waarbij er maximaal drie inbreuken konden worden aangeduid op een lijst van 12 voorgestelde inbreuken. Tevens was een rubriek “andere” voorzien.

Zowel in Vlaanderen als in Wallonië staat het “sluikstorten” met stip bovenaan aangekruist als meest voorkomende inbreuk, gevolgd door “lawaaihinder” en “loslopende honden”.

Voor Brussel staat “lawaaihinder” bovenaan de lijst, gevolgd door “inname openbaar domein zonder toelating” en “sluikstorten”.

Tevens werd het “sanctioneren van gedepenaliseerde parkeerovertredingen” door gemeenten uit de drie landsgedeelten aangegeven als een veel voorkomende inbreuk¹⁴.

Voorgestelde inbreuken	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Wildplassen	4	35	6	45
Sluikstorten	9	126	78	213
Hondenpoep	0	8	8	16
Boomcars	0	2	2	4
Inname openbaar domein	10	13	19	42
Lawaaihinder (dag en nacht)	11	76	45	132
Honden zonder leiband	0	51	35	86
Diefstal	3	6	2	11
Wildplakken	0	7	10	17
Opzettelijk vernielen roerende eigendommen/vandalisme	4	43	10	57
Laten vallen sigarettenpeuken	2	0	4	6
Spuwen	2	0	0	2

De cijfers geven aan hoeveel gemeenten de respectievelijke inbreuk als meest voorkomend aanduiden (waarbij er maximaal drie inbreuken konden aangeduid worden).

II.1.8 vraag: op welk type vaststeller wordt beroep gedaan voor vaststelling van de verschillende soorten inbreuken?

In deze vraag werd gepeild naar de personen op wie beroep gedaan wordt voor de vaststelling van de administratieve inbreuken enerzijds en de inbreuken stilstaan en parkeren anderzijds.

¹⁴ Deze inbreuk maakte geen deel uit van de voorgestelde lijst met 12 inbreuken en werd door de gemeenten aangegeven onder de rubriek “andere”.

Vaststellers van administratieve inbreuken

15. **Voor de administratieve inbreuken blijven de politiediensten in het merendeel van de gevallen aangesteld als vaststeller. Gemeentelijke ambtenaren volgen op de tweede plaats.**

Het aantal provinciale en gewestelijke vaststellers lijkt nog verwaarloosbaar, wat zeker geldt voor de personeelsleden van autonome gemeentebedrijven en de personeelsleden van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Mogelijks valt dit te verklaren door het feit dat deze categorieën van vaststellers pas in 2013 via de GAS-wet werden toegevoegd aan het lijstje dat voorheen beperkt was tot de politiediensten en de gemeentelijke ambtenaren.

Of van deze nieuwigheid in de toekomst meer gebruik zal gemaakt worden, zal moeten blijken uit de toekomstige tweejaarlijkse verslagen.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Politiediensten	18	180	87	285
Gemeentelijke ambtenaren	18	61	58	137
Provinciale ambtenaren	0	7	5	12
Gewestelijke ambtenaren	1	2	3	6
Personeelsleden van autonome gemeentebedrijven	0	1	0	1
Personeelsleden van intergem. samenwerkingsverbanden	0	4	1	5

Vaststellers van inbreuken stilstaan en parkeren

16. Ook voor de vaststelling van de **inbreuken stilstaan en parkeren** zijn het **vooral de politiediensten** die optreden als vaststeller, gevolgd op ruime afstand door de gemeentelijke ambtenaren. Het aantal vaststellers uit de twee andere categorieën van vaststellers (personeelsleden van autonome gemeentebedrijven en personeelsleden van het Brussels Hoofdstedelijk Parkeeragentschap – enkel voor het Brussels Gewest) is verwaarloosbaar. Wellicht is het voorbarig om hieruit thans al conclusies te trekken aangezien deze inbreuken in vele gemeenten nog in volle implementatiefase verkeren. Een volgend tweejaarlijks verslag zal mogelijks een ander beeld vertonen.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Politiediensten	19	59	68	146
Gemeentelijke ambtenaren	7	7	14	28
Personeelsleden van autonome gemeentebedrijven	0	2	0	2
Brussels Hoofdstedelijk Parkeeragentschap	0	-	-	0

II.1.9 vraag: op wie wordt beroep gedaan als sanctionerend ambtenaar?

17. In deze vraag wordt onderzocht op welke ambtenaren of personeelsleden er beroep gedaan wordt om de GAS-boetes op te leggen.

Voor **Brussel** is het antwoord éénduidig: aldaar kent men **enkel de gemeentelijke sanctionerend ambtenaar**.

Voor **Vlaanderen en Wallonië** daarentegen is naast de **gemeentelijk sanctionerend ambtenaar**, ook de **provinciale sanctionerend ambtenaar** goed ingeburgerd. In Vlaanderen zijn nochtans enkel de provincies Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen overgegaan tot provinciale ondersteuning van de gemeenten via de aanstelling van een provinciaal sanctionerend ambtenaar. In de andere Vlaamse provincies kent men dit niet.

De aanstelling van een **personeelslid van een intergemeentelijk samenwerkingsverband** als sanctionerend ambtenaar komt frequent voor in Vlaanderen. Deze vorm van intergemeentelijke samenwerking komt quasi niet voor in Wallonië.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Gemeentelijk sanctionerend Ambtenaar	19	44	35	98
Provinciaal sanctionerend Ambtenaar	0	75	56	131
Personeelslid van intergemeentelijk samenwerkingsverband	0	64	6	70

II.1.10 vraag: wat is het bedrag van de opgelegde geldboetes?

18. De gemeenten beschikten daarbij over drie mogelijkheden en konden aangeven in welke mate dit bedrag zich procentueel situeert tussen 0 en 70 euro, tussen 70 en 150 euro, dan wel meer dan 150 euro bedraagt. De maximumgrens in de laagste categorie van geldboetes werd vastgelegd op 70 euro aangezien bij boetes hoger dan dit bedrag kan gevraagd worden om te worden gehoord (althans voor de meerderjarigen; minderjarigen kunnen altijd vragen om gehoord te worden).

Bovendien heeft deze vraag enkel betrekking op de gevallen waarin de sanctionerend ambtenaar vrij het bedrag van de geldboete kan bepalen. Deze vraag is dus niet van toepassing voor de inbreuken stilstaan en parkeren.

Ofschoon er enkele kleinere regionale verschillen te bemerken zijn, kan geconcludeerd worden dat bijna **50 % van de geldboetes die opgelegd worden, zich situeren tussen 0 en 70 euro**. De boetes die meer dan 150 euro bedragen zijn weinig talrijk.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
0-70 euro	51,99 %	51,80 %	42,33 %	48,76 %
70-150 euro	40,35 %	39,96 %	40,82 %	40,26 %
Meer dan 150 euro	6,62 %	7,63 %	14,76 %	9,85 %

(*het totaal van de percentages stemt niet overeen met 100 % aangezien dit ook niet het geval was bij sommige gemeenten)

II.1.11 vraag: wat is het percentage beroepsdossiers t.o.v. het totaal aantal opgelegde geldboetes?

19. De gemeenten werden eveneens bevraagd nopens de hoeveelheid beroepsdossiers in verhouding tot het totaal aantal opgelegde geldboetes.

Bij de analyse van de antwoorden viel op dat meer dan 50 % van de Waalse gemeenten en meer dan 75 % van de Vlaamse gemeenten aangaf dat het percentage beroepsdossiers gelijk staat aan 0 %. Bovendien dient er ook rekening mee gehouden te worden dat de hoeveelheid beroepsdossiers sterk varieert naargelang het totaal aantal behandelde dossiers zodat de cijfers mogelijks een vertekend beeld kunnen geven.

Indien alle antwoorden van de gemeenten mee in rekening genomen worden, inclusief de antwoorden van de gemeenten die aangaven 0 % beroepsdossiers te hebben, is het totaal aantal beroepsdossiers voor alle Belgische steden en gemeenten miniem, quasi verwaarloosbaar, meer bepaald 1,79 %.

Indien daarentegen enkel de antwoorden met percentages andere dan 0 % in aanmerking genomen worden voor de berekening, dan bedraagt het globale percentage beroepsdossiers 6,55 %.

	Percentage beroepsdossiers
Brussel	5,29 %
Vlaanderen	7,25 %
Wallonië	6,50 %
Totaal	6,55 %

II.1.12 vraag: In hoeveel procent van de gevallen diende er tot gedwongen uitvoering te worden overgegaan via gerechtsdeurwaarder?

20. In deze vraag wordt gepeild naar de gevallen waarin een opgelegde GAS-boete niet vrijwillig werd betaald maar er beroep diende te worden gedaan op een gerechtsdeurwaarder voor een gedwongen tenuitvoerlegging.

Analyse van de antwoorden toont aan dat de percentages van de gemeenten in Brussel en Wallonië nogal verschillen met de percentages van de gemeenten in Vlaanderen. De cijfers dienen evenwel genuanceerd aangezien deze zeer verschillend waren van gemeente tot gemeente. Zo waren er in Wallonië maar liefst 7 gemeenten waar er in meer dan 70 % van de gevallen tot gedwongen uitvoering diende te worden overgegaan.

In dit verband dient evenwel opgemerkt dat het aantal opgelegde geldboetes sterk verschilt van gemeente tot gemeente. Indien een gemeente weinig tot zeer weinig boetes oplegt en er enkele van deze boetes niet vrijwillig betaald worden, zal het percentage van gedwongen uitvoeringen automatisch hoog zijn. Deze cijfers dienen dan ook met de nodige omzichtigheid te worden benaderd en kunnen enkel als richtlijn dienen. De evolutie van dit cijfer op langere termijn zal een meer representatief beeld kunnen schetsen.

	Percentage gedwongen uitvoering
Brussel	14,9 %
Vlaanderen	8,23 %
Wallonië	19,69 %
Totaal	12,55 %

II.1.13 vraag: voorziet het gemeentelijk reglement/de gemeentelijke verordening de toepassing van de gemeenschapsdienst?

21. In de vragenlijst werden eveneens een aantal vragen opgenomen met betrekking tot de gemeenschapsdienst, een nieuwigheid die als alternatieve maatregel in de nieuwe GAS-wet werd opgenomen. Al de vragen en de antwoorden die in de vragenlijst aan bod kwamen, zullen onder dit punt worden behandeld¹⁵.

Bij analyse van de antwoorden is gebleken dat slechts een minderheid van de steden en gemeenten gebruik maken van deze alternatieve maatregel en deze hebben opgenomen in hun gemeentelijk reglement. De gemeenten die het wel in hun reglement hebben opgenomen, geven ook dikwijls aan dit nog niet effectief te hebben toegepast. Veel gemeenten hebben deze vraag evenwel onbeantwoord gelaten. Uit de toekomstige tweejaarlijkse verslagen zal dan ook meer realistische informatie met betrekking tot de toepassing van deze alternatieve maatregel kunnen blijken.

¹⁵ Enkele vragen uit de vragenlijst dienden immers buiten beschouwing te worden gelaten wegens te weinig ontvangen antwoorden of te veel tegenstrijdigheden in de antwoorden.

Mits om deze reden enige omzichtigheid in acht te nemen bij de interpretatie van de cijfers, kan toch geconcludeerd worden dat **in Vlaanderen en Wallonië slechts een minderheid deze alternatieve maatregel al in hun gemeentelijk reglement hebben ingeschreven**. In Brussel daarentegen heeft de **overgrote meerderheid van de gemeenten** (17 van de 19) dit wel al in hun gemeentelijk reglement opgenomen.

Gemeenschapsdienst	Ja	Nee	Niet geantwoord
Brussel	89,5 %	10,5 %	0 gemeente
Vlaanderen	37,2 %	62,8 %	24 gemeenten
Wallonië	37 %	63 %	23 gemeenten
Totaal	40,6 %	59,4 %	47 gemeenten

Alle gemeenten opteren daarbij unaniem voor de “onbetaalde prestaties” als gemeenschapsdienst. De opleiding, die ook in de GAS-wet is voorzien als mogelijke gemeenschapsdienst, is tot nu toe niet aan bod gekomen.

In het merendeel van de gevallen situeert de gemiddelde duurtijd van de gemeenschapsdienst zich tussen 0-10 uur. Een gemeenschapsdienst met een duurtijd van 21 tot 30 uur is zeer uitzonderlijk. Maar deze vraag werd door zeer veel gemeenten niet beantwoord (zie in tabel) zodat de cijfers niet representatief zijn en louter ten informatieve titel worden weergegeven.

Duurtijd	0-10	11-20	21-30	Niet geantwoord
Brussel	61,5 %	30,8 %	7,7 %	6 gemeenten
Vlaanderen	88,6 %	8,6 %	2,8 %	164 gemeenten
Wallonië	78,6 %	7,1 %	14,3 %	101 gemeenten
Totaal	80,6 %	12,9 %	6,5 %	271 gemeenten

De gemeenten werden ook gevraagd voor welke inbreuken gemeenschapsdienst werd voorgesteld: ook hier kon de gemeente maximaal drie mogelijkheden aanduiden op een lijstje van 12 inbreuken. Uit de analyse van de antwoorden blijkt dat in het merendeel van de gevallen een gemeenschapsdienst voorgesteld wordt voor de inbreuken “sluikstorten” of “het opzettelijk vernielen van roerende goederen/vandalisme” en ook “wildplassen” (althans wat Vlaanderen betreft). Al dienen ook deze cijfers met nog meer omzichtigheid te worden benaderd aangezien zeer weinig gemeenten deze vragen hebben beantwoord en de antwoorden dan ook niet of weinig representatief zijn.

II.1.14 vraag: Zijn in het gemeentelijk reglement/de gemeentelijke verordening ook andere gemeentelijke administratieve sancties en/of het plaatsverbod opgenomen/opgelegd?

22. In de daaropvolgende vragen werd gepeild naar de mate waarin de gemeenten de andere types van gemeentelijke administratieve sancties (zoals de opheffing, de intrekking en de sluiting) hebben opgenomen in hun gemeentelijk reglement en dit al hebben toegepast, met opdeling volgens het type van gemeentelijke administratieve sanctie. Vervolgens wordt gevraagd of de gemeente ook al toepassing maakte van het plaatsverbod als maatregel en in hoeveel keer dit desgevallend al opgelegd werd.

Andere administratieve sancties

60,8 % van de gemeenten antwoordt ontkennend op de vraag of de andere types van administratieve sancties zijn opgenomen in hun gemeentelijke reglementering. Bij de ja-stemmers kan vastgesteld worden dat Wallonië en zeker Brussel verhoudingsgewijs meer toepassing maken van deze types van administratieve sancties. Gevraagd naar welk type van administratieve sanctie opgelegd werd, komt de sluiting als eerste uit de bus, gevolgd door intrekking en opheffing.

Al andere sancties opgelegd?	Ja	Neen	Niet geantwoord
Brussel	78,9 %	21,1 %	-
Vlaanderen	31,7 %	68,3 %	31 gemeenten
Wallonië	44 %	56 %	15 gemeenten
Totaal	39,2 %	60,8 %	46 gemeenten

Aantallen	Opheffing	intrekking	sluiting
Brussel	12	12	14
Vlaanderen	36	46	42
Wallonië	29	26	39
Totaal	77	84	95

Plaatsverbod als maatregel

23. De GAS-wet heeft – ook al laat de titel van de wet dit niet vermoeden - ook een artikel 134sexies NGW ingevoerd dat gemeenten toelaat om, mits naleving van strikte voorwaarden, een plaatsverbod als *maatregel* op te leggen.

In de bevraging werd dan ook gepeild naar de mate waarin de gemeenten reeds hebben toepassing gemaakt van deze maatregel. Uit de analyse van de antwoorden blijkt dat deze maatregel in de praktijk zeer weinig toepassing kent.

Doch, ook hier geldt dat deze cijfers met de nodige omzichtigheid dienen benaderd te worden. De referentieperiode waarop de bevraging betrekking heeft, was immers relatief kort. Bovendien is dit een nieuw instrument in de administratieve politiebevoegdheid van de burgemeester dat deze laatste toelaat op te treden met het oog op het bestrijden van de verstoringen van de openbare orde.

Hieronder in de tabel wordt het totaal aantal plaatsverboden opgesomd, zoals dit blijkt uit de analyse van de antwoorden. Het aantal steden dat “verantwoordelijk” is voor de oplegging van deze plaatsverboden, wordt eveneens mee opgenomen aangezien hieruit blijkt dat slechts een (zeer) beperkt aantal gemeenten hiertoe reeds is overgegaan.

	Aantal plaatsverboden	Door aantal steden
Brussel	5	2 ¹⁶
Vlaanderen	77	13 ¹⁷
Wallonië	31	8 ¹⁸
Totaal	113	23

II.1.15 vraag: de cijfermatige gegevens van de gemeenten

24. In een daaropvolgend luik van de vragenlijst werd aan de gemeenten gevraagd om cijfergegevens over te maken m.b.t. het aantal opgelegde geldboetes. Het door artikel 52 van de GAS-wet beoogde verslag dient immers ook een overzicht te bevatten van de opgelegde boetes, verdeeld volgens categorie van inbreuk.

Om hieraan tegemoet te komen werd aan het koninklijk besluit “register” (zie verder) een bijlage gevoegd die de inbreuken in categorieën opdeelt en een onderscheid maakt tussen de louter administratieve inbreuken en de gemengde inbreuken enerzijds en het type overtreder (minder- of meerderjarige) anderzijds.

Uit de analyse van de antwoorden op de vragenlijst kunnen enkele conclusies getrokken worden, doch er dient rekening te worden gehouden met het feit dat niet alle gemeenten hebben geantwoord op de vragenlijst. Zelfs bij de gemeenten die de vragenlijst wel beantwoord hebben, zijn er dan nog een niet onaanzienlijk aantal die geen cijfergegevens overgemaakt hebben m.b.t. het aantal opgelegde geldboetes. Sommige gemeenten hebben wel cijfergegevens overgemaakt doch zonder rekening te houden met de categorieën die hiervoor in de vragenlijst waren opgenomen; om de gelijkheid tussen de verschillende gemeenten te waarborgen, kon met deze cijfergegevens dan ook geen rekening worden gehouden.

¹⁶ Brussel: 2 gemeenten die respectievelijk 4 en 1 plaatsverbod(en) oplegden.

¹⁷ Vlaanderen: 13 gemeenten met respectievelijk 29 plaatsverboden, 10 plaatsverboden, 7 plaatsverboden (2 gemeenten), 6 plaatsverboden (2 gemeenten) en 7 gemeenten met minder dan 5 plaatsverboden.

¹⁸ Wallonië: 1 gemeente legde 24 plaatsverboden op, al de andere 7 gemeenten elk slechts één plaatsverbod.

Om die reden hebben de hieronder vermelde cijfergegevens dan ook niet de pretentie om volledig en exhaustief te zijn maar gelden enkel als aanwijzing/informatie. Dit geldt echter niet voor Brussel, waar alle gemeenten de vragenlijst hebben beantwoord en cijfergegevens hebben overgemaakt.

Hieronder zal eerst een overzicht gegeven worden van de administratieve boetes en gemeenschapsdiensten in Brussel, Vlaanderen en Wallonië. Vervolgens zal een globaal overzicht gegeven worden voor gans België.

BRUSSEL

Aantal administratieve geldboetes

25. Zoals reeds hoger gesteld, hebben alle 19 gemeenten gegevens overgemaakt zodat deze cijfers volledig zijn en er conclusies uit getrokken kunnen worden.

Vooreerst kan uit de cijfers opgemerkt worden dat het aantal opgelegde geldboetes aan minderjarigen miniem is. Het aantal aan meerderjarigen opgelegde geldboetes maakt immers 99,3 % uit van het totaal aantal opgelegde geldboetes. Dit geldt voor alle geldboetes, ongeacht de categorie van inbreuken.

Bovendien dient er rekening te worden gehouden met het feit dat er onderling grote verschillen zijn tussen de verschillende gemeenten. Zo werd bij de administratieve inbreuken één derde van alle geldboetes (of 33,7%) voor meerderjarigen opgelegd door één gemeente, die 9.884 boetes oplegde in de beschouwde periode.

In de categorie van de lichte gemengde inbreuken werden 8 boetes opgelegd aan minderjarigen. Dit gebeurde door drie gemeenten, de andere gemeenten legden geen boetes op aan minderjarigen. Van de 2.358 boetes die opgelegd werden aan meerderjarigen, werden 1.000 boetes of 42,4 % van het totale aantal boetes opgelegd door éénzelfde gemeente.

Voor de zware gemengde inbreuken werden alle boetes die opgelegd werden aan minderjarigen, opgelegd door éénzelfde gemeente. Al de andere gemeenten legden met andere woorden geen geldboetes op aan minderjarigen. Van de 474 geldboetes die t.a.v. meerderjarigen opgelegd werden, zijn 300 boetes afkomstig van dezelfde gemeente.

Anderzijds is het aantal opgelegde geldboetes voor inbreuken stilstaan en parkeren aanzienlijk. Het hoogste aantal geldboetes opgelegd door één gemeente in deze categorie bedraagt 16.000 boetes.

Administratieve geldboetes Brussel	Minderjarigen	Meerderjarigen
Administratieve inbreuken	223	29.319
Lichte gemengde inbreuken	8	2.358
Zware gemengde inbreuken	5	474
TOTAAL	236 (= 0,7 %)	32.151 (= 99,3 %)
Inbreuken stilstaan en parkeren	-	65.778

Aantal gemeenschapsdiensten

26. Uit de cijfers blijkt dat gemeenschapsdienst als alternatieve maatregel in Brussel actueel reeds toegepast wordt, zowel t.a.v. minderjarigen als meerderjarigen. Het valt wel op dat slechts enkele van de 19 gemeenten instaan voor deze cijfers: zo zijn het voor de administratieve inbreuken slechts vier gemeenten die de 31 gemeenschapsdiensten t.a.v. minderjarigen voor hun rekening nemen, terwijl van de 164 gemeenschapsdiensten t.a.v. meerderjarigen er 160 afkomstig zijn van éénzelfde gemeente. Ook de 70 gemeenschapsdiensten voor meerderjarigen bij de zware gemengde inbreuken zijn afkomstig van éénzelfde gemeente.

Gemeenschapsdienst Brussel	Minderjarigen	Meerderjarigen
Administratieve inbreuken	31	164
Lichte gemengde inbreuken	9	28
Zware gemengde inbreuken	0	70

27. Hieronder volgt per categorie van inbreuken nog een verdeling van het aantal opgelegde geldboetes overeenkomstig het bevolkingsaantal van de Brusselse gemeenten (voor de bevolkingsaantallen werd rekening gehouden met de cijfers die overgemaakt werden door de gemeenten):

Administratieve inbreuken

Bevolkingsaantal	opgelegde geldboetes aan meerderjarigen	opgelegde geldboetes aan minderjarigen
+ 100.000 inwoners (3 gemeenten)	12.653	40
50.000-99.999 inwoners (7 gemeenten)	10.275	78
0-49.999 inwoners (9 gemeenten)	6.391	105

Lichte gemengde inbreuken

Bevolkingsaantal	opgelegde geldboetes aan meerderjarigen	opgelegde geldboetes aan minderjarigen
+ 100.000 inwoners (3 gemeenten)	1.213	5
50.000-99.999 inwoners (7 gemeenten)	932	0
0-49.999 inwoners (9 gemeenten)	213	3

Zware gemengde inbreuken

Bevolkingsaantal	opgelegde geldboetes aan meerderjarigen	opgelegde geldboetes aan minderjarigen
+ 100.000 inwoners (3 gemeenten)	326	5
50.000-99.999 inwoners (7 gemeenten)	142	0
0-49.999 inwoners (9 gemeenten)	6	0

Inbreuken stilstaan en parkeren

Bevolkingsaantal	opgelegde geldboetes
+ 100.000 inwoners (3 gemeenten)	40.314
50.000-99.999 inwoners (7 gemeenten)	12.475
0-49.999 inwoners (9 gemeenten)	12.989

VLAANDEREN

Aantal administratieve geldboetes

28. De cijfers voor Vlaanderen zijn niet volledig; het overzicht is dan ook niet exhaustief en dient met de nodige omzichtigheid te worden benaderd.

Opnieuw kan hier vastgesteld worden dat het aantal aan minderjarigen opgelegde geldboetes minimaal is – en dit in alle categorieën. Zo maakt het totaal aantal aan minderjarigen opgelegde geldboetes 0,7 % uit van het totaal aantal opgelegde geldboetes.

De zes boetes die opgelegd werden aan minderjarigen voor een zware gemengde inbreuk zijn afkomstig van twee gemeenten. De overige gemeenten in Vlaanderen legden geen boetes op aan minderjarigen in deze categorie. Ook het aantal aan minderjarigen opgelegde geldboetes in de categorie van de lichte gemengde inbreuken is uiterst minimaal.

Wat de meerderjarigen betreft, kan vastgesteld worden dat 93 % van het totaal aantal geldboetes opgelegd werden in de categorie van de administratieve inbreuken. Het aandeel van de gemengde inbreuken bedraagt slechts 7 %. Bovendien dienen de cijfers hieronder enigszins genuanceerd te worden aangezien - zowel bij de lichte gemengde inbreuken als bij de zware gemengde inbreuken - het telkenmale één gemeente is (maar niet dezelfde voor beide categorieën) die (bijna) de helft van al de boetes in de respectievelijke categorie, voor haar rekening neemt.

Ook in Vlaanderen springt het aantal geldboetes voor de inbreuken stilstaan en parkeren in het oog. Toch past ook hier enige nuancering. Immers, in de in aanmerking genomen periode zijn er slechts 22 gemeenten in Vlaanderen die aangaven gemeentelijke administratieve sancties te hebben opgelegd voor dergelijke inbreuken. 86,6 % van de 86.510 opgelegde geldboetes werden dan nog opgelegd door slechts drie gemeenten, die respectievelijk 42.125, 17.541 en 15.256 geldboetes oplegden. De 11.588 overblijvende geldboetes voor inbreuken stilstaan en parkeren werden opgelegd door de overige 19 gemeenten.

Administratieve geldboetes	Minderjarigen	meerderjarigen
Administratieve inbreuken	310	41.017
Lichte gemengde inbreuken	4	1.375
Zware gemengde inbreuken	6	1.692
Totaal	320	44.084
Inbreuken stilstaan en parkeren	-	86.510

Aantal gemeenschapsdiensten

29. De 1.447 gemeenschapsdiensten voor administratieve inbreuken t.a.v. meerderjarigen vormen een aanzienlijk aantal. Toch dient dit gerelativeerd te worden aangezien één gemeente 1.304 van deze gemeenschapsdiensten voor haar rekening neemt. Voor het overige blijkt deze alternatieve maatregel (nog) niet veel toegepast te worden.

Gemeenschapsdienst Vlaanderen	minderjarigen	meerderjarigen
Administratieve inbreuken	3	1.447
Lichte gemengde inbreuken	0	15
Zware gemengde inbreuken	0	5

30. Hieronder volgt per categorie van inbreuken nog een verdeling van het aantal opgelegde geldboetes overeenkomstig het bevolkingsaantal van de Vlaamse gemeenten (voor de bevolkingsaantallen werd rekening gehouden met de cijfers die overgemaakt werden door de gemeenten):

Administratieve inbreuken

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan meerderjarigen</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan minderjarigen</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	<i>16.969 (3 gemeenten)</i>	<i>143 (3 gemeenten)</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	<i>13.993 (5 gemeenten)</i>	<i>45 (4 gemeenten)</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	<i>2.510 (18 gemeenten)</i>	<i>71 (18 gemeenten)</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	<i>2.316 (28 gemeenten)</i>	<i>21 (26 gemeenten)</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	<i>4.837 (66 gemeenten)</i>	<i>18 (52 gemeenten)</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	<i>392 (35 gemeenten)</i>	<i>12 (24 gemeenten)</i>

Lichte gemengde inbreuken

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan meerderjarigen</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan minderjarigen</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	<i>608 (2 gemeenten)</i>	<i>1 (4 gemeenten)</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	<i>359 (4 gemeenten)</i>	<i>0 (2 gemeenten)</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	<i>98 (15 gemeenten)</i>	<i>0 (14 gemeenten)</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	<i>112 (26 gemeenten)</i>	<i>1 (15 gemeenten)</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	<i>146 (60 gemeenten)</i>	<i>0 (45 gemeenten)</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	<i>52 (21 gemeenten)</i>	<i>2 (24 gemeenten)</i>

Zware gemengde inbreuken

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan meerderjarigen</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan minderjarigen</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	859 <i>(2 gemeenten)</i>	5 <i>(3 gemeenten)</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	443 <i>(4 gemeenten)</i>	0 <i>(4 gemeenten)</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	126 <i>(13 gemeenten)</i>	0 <i>(15 gemeenten)</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	140 <i>(24 gemeenten)</i>	0 <i>(21 gemeenten)</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	96 <i>(40 gemeenten)</i>	0 <i>(43 gemeenten)</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	28 <i>(19 gemeenten)</i>	1 <i>(16 gemeenten)</i>

Inbreuken stilstaan en parkeren

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>Opgelegde geldboetes</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	0 <i>(1 gemeente)</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	50.046 <i>(5 gemeenten)</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	35.292 <i>(14 gemeenten)</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	317 <i>(18 gemeenten)</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	709 <i>(37 gemeenten)</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	146 <i>(16 gemeenten)</i>

WALLONIE

Aantal opgelegde administratieve geldboetes

31. De cijfers voor Wallonië zijn niet volledig. Niet alleen hebben niet alle Waalse gemeenten cijfergegevens overgemaakt, de gemeenten die de vragenlijst wel hebben beantwoord, hebben bovendien niet allemaal cijferinformatie overgemaakt als antwoord op deze vragen. Enige nuancering en omzichtigheid is dan ook aangewezen.

Opnieuw kan vastgesteld worden dat heel weinig boetes opgelegd werden aan minderjarigen. In Wallonië gaat het om 0,5 % t.a.v. het totaal aantal opgelegde geldboetes en dit ongeacht de aard van de inbreuk.

Ook hier blijkt duidelijk dat het leeuwendeel van de administratieve geldboetes (8.745 boetes) werd opgelegd aan meerderjarigen en dit voor administratieve inbreuken. Het hoogste aantal door één gemeente opgelegde geldboetes aan meerderjarigen in deze categorie, bedraagt 1.446. Slechts 43 geldboetes werden in deze categorie opgelegd aan minderjarigen en dan nog door slechts drie gemeenten, die respectievelijk 34, 5 en 4 geldboetes ten laste legden aan minderjarigen. Alle andere gemeenten legden geen geldboetes op aan minderjarigen voor administratieve inbreuken.

Zowel bij de lichte als de zware gemengde inbreuken werden geen administratieve geldboetes opgelegd aan minderjarigen.

Aan meerderjarigen werden 340 boetes opgelegd in de categorie van de lichte gemengde inbreuken. De zware gemengde inbreuken daarentegen gaven aanleiding tot 45 administratieve boetes, opgelegd aan meerderjarigen, waarbij één gemeente instond voor de oplegging van 38 geldboetes.

Een groot verschil met Brussel en Vlaanderen kan vastgesteld worden bij de sanctionering van de inbreuken stilstaan en parkeren. Uit de cijfers blijkt immers dat in de beschouwde periode slechts 144 geldboetes opgelegd werden voor dergelijke inbreuken, waarbij het slechts 4 gemeenten zijn die dit voor hun rekening nemen met respectievelijk 50, 50, 37 en 7 opgelegde geldboetes in deze categorie. Uit de opmerkingen die van verschillende steden en gemeenten ontvangen werden, is wel gebleken dat heel wat Waalse gemeenten momenteel bezig zijn om de mogelijkheid van GAS-sanctionering voor dergelijke inbreuken te implementeren in de gemeentelijke regelgeving zodat mag verwacht worden dat de toekomst een totaal ander beeld zal geven.

Administratieve geldboetes	Minderjarigen	Meerderjarigen
Administratieve inbreuken	43	8.745
Lichte gemengde inbreuken	0	340
Zware gemengde inbreuken	0	45
Totaal	43 (= 0,5%)	9.130 (= 99.5 %)
Inbreuken stilstaan en parkeren	-	144

Aantal gemeenschapsdiensten

32. De cijfers voor de gemeenschapsdiensten spreken voor zich. De administratieve inbreuken t.a.v. meerderjarigen nemen hier de belangrijkste plaats in. Er waren geen gemeenschapsdiensten voor lichte noch voor zware gemengde inbreuken.

Gemeenschapsdienst Wallonië	Minderjarigen	Meerderjarigen
Administratieve inbreuken	7	73
Lichte gemengde inbreuken	0	0
Zware gemengde inbreuken	0	0

33. Hieronder volgt per categorie van inbreuken nog een verdeling van het aantal opgelegde geldboetes overeenkomstig het bevolkingsaantal van de Waalse gemeenten (voor de bevolkingsaantallen werd rekening gehouden met de cijfers die overgemaakt werden door de gemeenten):

Administratieve inbreuken

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan meerderjarigen</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan minderjarigen</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	<i>Geen cijfers beschikbaar¹⁹</i>	<i>Geen cijfers beschikbaar²⁰</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	<i>4.164 (4 gemeenten)</i>	<i>0 4 gemeenten</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	<i>1.395 (5 gemeenten)</i>	<i>4 (4 gemeenten)</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	<i>1.335 (11 gemeenten)</i>	<i>0 (11 gemeenten)</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	<i>1.516 (23 gemeenten)</i>	<i>39 (18 gemeenten)</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	<i>335 (24 gemeenten)</i>	<i>0 (25 gemeenten)</i>

¹⁹ Er zijn wel Waalse gemeenten met meer dan 100.000 inwoners die de vragenlijst hebben beantwoord maar deze hebben ofwel geen cijfers ingediend m.b.t. het aantal opgelegde geldboetes ofwel kwamen de cijfers niet overeen met de categorieën die in de vragenlijst waren opgesomd zodat deze niet in aanmerking konden genomen worden.

²⁰ Zelfde opmerking als voetnoot 19.

Lichte gemengde inbreuken

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan meerderjarigen</i>	<i>aantal opgelegde geldboetes aan minderjarigen</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	<i>Geen cijfers beschikbaar²¹</i>	<i>Geen cijfers beschikbaar²²</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	<i>138 (3 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	<i>69 (3 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	<i>54 (10 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	<i>70 (17 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	<i>9 (18 gemeenten)</i>	<i>0</i>

zware gemengde inbreuken

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>Aantal opgelegde geldboetes aan meerderjarigen</i>	<i>Aantal opgelegde geldboetes aan minderjarigen</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	<i>Geen cijfers beschikbaar²³</i>	<i>Geen cijfers beschikbaar²⁴</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	<i>2 (3 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	<i>0 (3 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	<i>0 (9 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	<i>41 (18 gemeenten)</i>	<i>0</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	<i>2 (19 gemeenten)</i>	<i>0</i>

²¹ Zelfde opmerking als voetnoot 19.

²² Zelfde opmerking als voetnoot 19.

²³ Zelfde opmerking als voetnoot 19.

²⁴ Zelfde opmerking als voetnoot 19.

Inbreuken stilstaan en parkeren

<i>Bevolkingsaantal</i>	<i>Opgelegde geldboetes</i>
<i>+ 100.000 inwoners</i>	<i>Geen cijfers beschikbaar²⁵</i>
<i>50.000 – 99.999 inwoners</i>	<i>0 (3 gemeenten)</i>
<i>30.000 – 49.999 inwoners</i>	<i>50 (3 gemeenten)</i>
<i>20.000 – 29.999 inwoners</i>	<i>37 (10 gemeenten)</i>
<i>10.000 – 19.999 inwoners</i>	<i>7 (17 gemeenten)</i>
<i>1 – 9.999 inwoners</i>	<i>50 (19 gemeenten)</i>

²⁵ Zelfde opmerking als voetnoot 19.

SAMENVATTENDE TABEL VOOR BELGIE

Administratieve geldboetes	Minderjarigen	Meerderjarigen
Administratieve inbreuken	576	79.081
Lichte gemengde inbreuken	12	4.073
Zware gemengde inbreuken	11	2.211
Inbreuken stilstaan en parkeren	-	152.432

Gemeenschapsdienst	Minderjarigen	Meerderjarigen
Administratieve inbreuken	41	1.684
Lichte gemengde inbreuken	9	43
Zware gemengde inbreuken	0	75

34. Het aantal aan **minderjarigen opgelegde geldboetes over gans België is uiterst miniem t.a.v. het totaal aantal opgelegde geldboetes.** Het gaat hier om minder dan 1 % van het totaal aantal opgelegde geldboetes. Dit toont aan dat gemeenten heel omzichtig te werk gaan t.a.v. minderjarigen en gebruik maken van alle instrumenten die hen ter beschikking gesteld worden voor de aanpak van minderjarigen en die hen toelaten om in voorkomend geval geen boete aan minderjarigen op te leggen (bemiddeling, alternatieve maatregelen en procedure ouderlijke betrokkenheid). Het is dan ook slechts in zeer uitzonderlijke gevallen dat nog een geldboete wordt opgelegd aan een minderjarige.
35. Uit de globale cijfers blijkt ook dat de **gemeenschapsdienst als alternatieve maatregel slechts een beperkte toepassing kent.** Mogelijks valt dit te verklaren doordat dit zich nog in de opstartfase bevindt, hetgeen ook regelmatig aan bod kwam in de opmerkingen van de steden en gemeenten. De toekomstige tweejaarlijkse verslagen zullen hier meer duidelijkheid rond brengen.

II.2. OVERZICHT VAN DE PROCEDURELE MOEILIKHEDEN DIE ZICH STELLEN BIJ DE TOEPASSING VAN DE GAS-WET.

36. Het tweede luik van het verslag dat bij het Parlement moet uitgebracht worden, dient een overzicht te bevatten van de procedurele moeilijkheden die zich stellen bij de toepassing van de GAS-wet.

De GAS-wet heeft reeds het voorwerp uitgemaakt van een beroep tot vernietiging bij het Grondwettelijk Hof. Dit Hof heeft inmiddels bij arresten van 23 april 2015²⁶ geoordeeld dat alle bepalingen van de GAS-wet onverkort kunnen blijven bestaan en grondwettelijk zijn, op voorwaarde dat enkele bepalingen geïnterpreteerd worden als volgt :

- i.v.m. de GAS-vaststellers: de personeelsleden van openbare vervoersmaatschappijen die GAS-vaststellingen kunnen verrichten, moeten voldoen aan bepaalde minimumvoorwaarden inzake selectie, aanwerving, opleiding en bevoegdheid. Deze bepaling uit de GAS-wet (art. 21, § 1, 3°) is tot op heden echter nog niet uitgevoerd door een koninklijk besluit.
- i.v.m. het protocolakkoord: het protocolakkoord dat voor de gemengde inbreuken afgesloten wordt tussen het college van burgemeester en schepenen of gemeentecollege en de procureur des Konings, moet op elk ogenblik op initiatief van het openbaar ministerie kunnen worden aangepast, teneinde de grondwettelijk gewaarborgde opsporingsbevoegdheid te vrijwaren.
- i.v.m. het begrip "herhaling": er kan slechts sprake zijn van herhaalde inbreuken wanneer over eerdere begane inbreuken een definitieve uitspraak is gedaan.
- i.v.m. het horen van een minderjarige: een minderjarige heeft altijd het recht om te worden gehoord in het kader van de administratieve procedure. Deze mogelijkheid hangt niet af van het bedrag van de geldboete, hetgeen wel het geval is bij meerderjarige overtreeders.
- i.v.m. de toegang tot het Rijksregister/Directie Inschrijving Voertuigen: ingeval een algemene machtiging tot toegang wordt aangevraagd door de verenigingen van steden en gemeenten, hebben enkel de sanctionerende ambtenaren van de gemeenten die aan die verenigingen gevraagd hebben om namens hen een machtiging aan te vragen, toegang tot de gegevens van het Rijksregister en de Directie Inschrijving van Voertuigen.
- i.v.m. het plaatsverbod: desbetreffend oordeelde het Hof dat herhaaldelijke inbreuken op de reglementen en verordeningen niet volstaan om over te gaan tot een tijdelijk plaatsverbod. Deze herhaaldelijke inbreuken dienen de openbare orde te verstoren of overlast te veroorzaken.

²⁶ Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 en arrest nr. 45/2015 van 23 april 2015.

Bovendien mag het plaatsverbod nooit langer duren dan één maand, tweemaal hernieuwbaar, en niet een perimeter bestrijken die groter is dan hetgeen noodzakelijk is om de verstoring van de openbare orde te verhinderen of te beëindigen. De termijn van één maand is op te vatten als een maximum (maar hernieuwbaar). Alzo kan een tijdelijk plaatsverbod van minder dan één maand opgelegd worden.

Verder sprak het Hof zich ook uit over het feit dat het begrip “overlast” niet wordt gedefinieerd in de GAS-wet. Het Hof zag hier geen graten in, met dien verstande dat de gemeenteraden in hun reglementen of verordeningen concreet dienen te bepalen welke vormen van openbare overlast zij wensen te bestraffen.

Met deze arresten van het Grondwettelijk Hof kwam een einde aan jarenlange discussies en interpretaties in deze of gene zin en werd duidelijkheid en juridische zekerheid geschapen.

37. Toch blijven er zich nog steeds een aantal procedurele moeilijkheden stellen. Teneinde een zo volledig overzicht te verkrijgen van deze moeilijkheden, werd een bevraging uitgevoerd bij de diverse, bij de toepassing van het GAS-gebeuren betrokken actoren (verenigingen van steden en gemeenten, verenigingen van provincies en provinciale sanctionerende ambtenaren, de Vaste Commissie van de Lokale Politie, de Raad van Burgemeesters, de jeugdraden van Brussel, Vlaanderen en Wallonië en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer). Ook de bemerkingen die de afgelopen maanden de administratie bereikten i.v.m. de toepassing van de GAS-wet in de ruime zin (dus ook uitvoeringsbesluiten) komen aan bod.

Om dit overzicht op te bouwen, zal een opdeling gemaakt worden tussen de GAS-wet enerzijds en de verschillende uitvoeringsbesluiten anderzijds. De opmerkingen die overgemaakt werden door de verschillende actoren zullen vervolgens in elk onderdeel aan bod komen. Eerst worden de algemene opmerkingen besproken, vervolgens de artikelsgewijze opmerkingen.

Algemene opmerkingen

38. Zowel de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (hierna VVSG) als de Vereniging van Waalse Steden en Gemeenten (hierna UVCW) staan positief tegenover de GAS-wet en stellen geen grote problemen vast bij de toepassing van deze wet. Volgens de VVSG zijn wel een aantal technische verbeteringen nodig aan de wet om de behandeling van de dossiers efficiënter te doen verlopen; een aantal van deze verbeteringen zijn volgens de VVSG noodzakelijk op korte termijn terwijl andere technische verbeteringen een ruimer parlementair debat vragen.

Ofschoon de UVCW de GAS-wet genegen is, stelt zij uitdrukkelijk dat het regime van de gemeentelijke administratieve sancties naar haar oordeel enkel de openbare ordehandhaving kan viseren. Inbreuken die geen betrekking hebben op de handhaving van de openbare orde of te zwaar zijn om enkel op het administratieve niveau te worden behandeld, dienen volgens de UVCW buiten het toepassingsgebied van de GAS-wetgeving te worden gehouden. De UVCW dringt ook aan op een onderzoek door de federale overheid met betrekking tot de kosten die worden veroorzaakt doordat de afhandeling van meer en meer dossiers stelselmatig wordt doorgeschoven van het strafrechtelijke niveau naar het administratieve niveau.

39. De Vlaamse en Waalse Jeugdramen daarentegen staan niet positief t.a.v. de GAS-wet voor minderjarigen. De Vlaamse Jeugdramen pleit er zelfs voor om niet langer gebruik te maken van GAS voor minderjarigen, ook al maakt de wet dit al mogelijk voor kinderen vanaf 14 jaar. Het feit dat tot nu toe slechts enkele minderjarigen effectief een boete hebben gekregen, sterkt hen in hun overtuiging dat GAS voor minderjarigen niet nodig is. De Jeugdramen vragen ook dat het begrip “overlast” duidelijker uitgelegd zou worden of dat GAS-handhaving beperkt zou worden tot de gemengde inbreuken. Door de ruimte interpretatievrijheid van het begrip overlast, wordt “normaal” jongerengedrag immers aanzien als overlast. Bovendien geven niet alle gemeenten dezelfde invulling aan dit begrip, wat leidt tot groeiende rechtsonzekerheid en onduidelijkheid.

De Vlaamse Jeugdramen acht de GAS-wetgeving bovendien ook nog strijdig met het principe van de scheiding der machten. De Waalse Jeugdramen gaat iets minder ver en stelt dat de grenzen niet duidelijk afgelijnd zijn. De Waalse Jeugdramen stelt ook nog dat de GAS-wet afbreuk doet aan de vrijheden, meer bepaald aan de vrijheid van uitdrukking, de vrijheid van beweging en de vrijheid van vergadering. Tot slot haalt de Waalse Jeugdramen ook nog aan dat uit onderzoek is gebleken dat 65 % van de ondervraagde personen de GAS-wet niet kennen zodat er nog werk aan de winkel is voor de lokale overheid en de federale overheid om de burger en in het bijzonder de jeugd te informeren.

De diensten “les AMO de Bruxelles” (“les services d’Aide aux jeunes en Milieu Ouvert” - hierna genoemd AMO-verenigingen) achten de GAS-wet arbitrair aangezien zowel de in de GAS-wet gehanteerde begrippen als het toepassingskader onduidelijk zijn. Bovendien vinden zij dat de fundamentele rechten van de minderjarigen niet geëerbiedigd worden. Terzake kan volgens hen enkel de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming gelden – zeker voor de gemengde inbreuken.

40. De Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna AVCB-VSGB) vraagt dat de omzendbrief nr. COL. 1/2006 van het College van Procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep dringend zou herzien worden. Als gevolg van het beroep dat tegen de GAS-wet bij het Grondwettelijk Hof was ingesteld, had het College van Procureurs-generaal er immers in voormelde omzendbrief op aangedrongen dat “de procureur des Konings erover zou waken dat de dossiers betreffende gemengde inbreuken begaan door minderjarige overtreeders niet worden overgemaakt aan de sanctionerend ambtenaar”.

In diezelfde omzendbrief werd nog gevraagd voorrang te verlenen aan de exclusieve behandeling van alle dossiers van het parket met betrekking tot de door minderjarigen gepleegde inbreuken. Het College beloofde over te gaan tot een nieuwe analyse en precieze instructies te verlenen met betrekking tot het beleid dat de parketten zullen moeten voeren in het kader van de dossiers aangaande de inbreuken die door minderjarige overtreeders worden gepleegd wanneer het Grondwettelijk Hof de arresten zou hebben gewezen. Aangezien dit inmiddels het geval is, dringt de AVCB-VSGB aan op een dringende herziening van de instructies zodat de parketten die dit wensen, opnieuw dossiers kunnen overmaken aan de gemeenten (en daarmee samenhangend een specifiek protocolakkoord kunnen sluiten).

41. De Vaste Commissie van de Lokale Politie (hierna VCLP) van haar kant vestigt de aandacht op de Europese Richtlijn 2013/48/EU betreffende het recht op toegang tot een advocaat die uiterlijk op 27 november 2016 in Belgisch recht moet worden omgezet. Daarbij zal bijzondere aandacht moeten besteed worden aan de problematiek van de (relatief) lichte strafbare feiten. De minister van Justitie gaf in zijn beleidsverklaring aan dat er een aanpassing zou komen van de huidige bestraffing en afhandelingswijze van deze lichte strafbare feiten en dacht meer bepaald in de richting van een meer bestuurlijke afhandeling. Overleg voor deze overdracht van sanctionering lijkt dan ook aangewezen.

De VCLP vraagt ook een systeem van algemene registratie in te voeren bij de FOD Binnenlandse Zaken – in samenspraak met de FOD Justitie - waarbij het mogelijk is een beeld te krijgen van het verloop van iedere vaststelling, zijn afhandeling en het gegeven gevolg. De AVCB-VSGB anderzijds vraagt om een register van gemengde inbreuken in overweging te nemen. Hierin zou elke gemeente haar beslissingen dienen te registreren zodat de notie van herhaling niet langer territoriaal beperkt is tot de gemeente (aangezien dit inefficiënt wordt geacht). Ook de sanctionerend ambtenaar van Elsene dringt hierop aan.

42. De Vereniging van Waalse Provincies (hierna APW) vraagt ook nog dat de uitvoeringsbesluiten m.b.t. de gemeenschapdiensten en de onmiddellijke inning zouden worden aangenomen.

Een sanctionerend ambtenaar vraagt ook om de bevoegdheden van de verschillende diensten die belast zijn met vaststellingen op elkaar zouden afgestemd worden (onder verwijzing naar bv. het decreet Lutgen in Wallonië).

43. In de ontvangen opmerkingen worden ook nog een aantal voorstellen geformuleerd die niet onmiddellijk kunnen beschouwd worden als procedurele moeilijkheden bij de toepassing van de GAS-wet maar die wel verbonden zijn met de toepassing van de GAS-wet of er zijdelings bij aansluiten. Zo vraagt de VVSG om een betere afdwingbaarheid van de besluiten van de burgemeesters inzake bestuurlijke politie en inzake hardnekkige veroorzakers van overlast en vraagt een onderzoek naar welke instrumenten hiertoe kunnen bijdragen (onder verwijzing naar de figuur van de bestuurlijke dwangsom in Nederland).

De VVSG vraagt ook nog om een aanpassing van de wet gemeenschapswachten en van artikel 1716 B.W. omdat daarin wordt verwezen naar de oude GAS-wet, meer bepaald naar artikel 119bis, § 6, NGW. Ook wordt een aanpassing gevraagd van de wet van 10 november 2006 betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening zodat inbreuken op de aanvullende gemeentelijke reglementen op het sluitingsuur van nachtwinkels zouden kunnen gesanctioneerd worden met een gemeentelijke administratieve sanctie.

II.2.A de GAS-wet

Artikelsgewijze commentaar

Artikel 3: de gemengde inbreuken

44. Artikel 3 GAS-wet voorziet een uitzondering op het algemene principe dat enkel administratieve sancties kunnen bepaald worden voor inbreuken die nog niet door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie, met straffen of administratieve sancties worden gesanctioneerd. In dit artikel 3 wordt een opsomming gegeven van de inbreuken die wel aanleiding kunnen geven tot de oplegging van een gemeentelijke administratieve geldboete, ook al worden diezelfde inbreuken reeds op een hoger niveau strafbaar gesteld. Dit zijn dan ook de zogenaamde gemengde inbreuken.

Actueel kunnen evenwel enkel administratieve geldboetes opgelegd worden voor deze gemengde inbreuken. De VVSG vraagt om ook de andere administratieve sancties, voorzien in artikel 4, § 1, 2° t.e.m. 4°, zijnde de sluiting, intrekking of schorsing, mogelijk te maken voor de handhaving van deze inbreuken.

De VCLP stelt voor om de lijst van de gemengde inbreuken te verruimen en ook andere inbreuken onder het toepassingsgebied van deze categorie te brengen, zoals bijvoorbeeld snelheidsovertredingen minder dan 10 km per uur en misbruik parkeerkaart gehandicapten. Ook de sanctionerend ambtenaar van de provincie Oost-Vlaanderen is de idee van een uitbreiding van de lijst met lichte gemengde inbreuken genegen (onder andere met inbreuken inzake het maken van vuur in een woonomgeving, inbreuken op de wegcode,...)

De APW stelt de vraag waarom “poging tot diefstal” niet bij de gemengde inbreuken werd opgenomen daar waar dit wel het geval is voor “diefstal”.

Daarnaast wenst de VVSG de beperking dat de overtredingen van de bepalingen betreffende het verkeersbord C3 en F103 dienen vastgesteld te worden met automatisch werkende toestellen, weggewerkt te zien aangezien dergelijke overtredingen dikwijls ook manueel vastgesteld worden.

Volgens de VVSG beperkt artikel 3, 3°, GAS-wet zich tot welbepaalde verkeersovertredingen die vastgesteld kunnen worden door automatisch werkende toestellen. Er bestaan evenwel ook technieken voor de vaststelling van andere verkeersovertredingen die strafbaar gesteld kunnen worden met GAS door andere automatisch werkende toestellen, zoals b.v. de vaststelling van inbreuken op verkeersbord E9a met sensoren.

Artikel 4: sancties en alternatieve maatregelen

45. Artikel 4, § 1, 1° legt de maximumgrens van de administratieve geldboete die door de sanctionerend ambtenaar kan worden opgelegd, op 350 euro (voor meerderjarigen). Dit bedrag wordt niet overtuigend genoeg geacht volgens de APW, die dan ook pleit voor een verhoging van dit bedrag.

Artikel 4, § 1, 3° gebruikt de term “intrekking”, waar het volgens bepaalde rechtsleer verkieslijk is deze term te vervangen door de term “opheffing”²⁷. De sanctionerend ambtenaar van Elsene vindt de term “lokale bemiddeling”, zoals bepaald in artikel 4, §2, 2° dan weer niet opportuun en verkiest een andere formulering, doch zonder dit nader te preciseren.

Artikel 4, § 2 stelt nieuwe middelen ter beschikking van de sanctionerend ambtenaar : als alternatieve maatregel t.a.v. de geldboete kan deze laatste voortaan een gemeenschapsdienst of een lokale bemiddeling voorstellen. De provinciaal sanctionerend ambtenaar van Oost-Vlaanderen beschouwt de figuur van de gemeenschapsdienst niet als een meerwaarde aangezien bemiddeling in de praktijk reeds ruim wordt geïnterpreteerd, waarbij de herstelprestatie in de regel reeds bestaat uit een prestatie ten bate van de gemeenschap. De UVCW daarentegen merkt op dat deze alternatieve maatregel meer en meer ingeburgerd geraakt maar voor de gemeenten een serieuze meerkost meebrengt.

Volgens de UVCW zijn ook preciseringen nodig op regelgevend en administratief vlak (o.a. over de omkadering van de burger die de gemeenschapsdienst uitoefent, de aard van het contract dat voortvloeit uit de gemeenschapsdienst, de eventuele verzekeringen die in dit verband dienen afgesloten te worden, ...).

De sanctionerend ambtenaar van Elsene suggereert om een bijkomende alternatieve maatregel in het leven te roepen voor minderjarigen, meer bepaald een “vermaning” of “een tot de orde roepen van de betrokken jongere”. Ook stelt hij voor om de sanctionerend ambtenaar, in de procedure t.a.v. minderjarigen, de mogelijkheid te geven om van in het begin ofwel een gemeenschapsdienst ofwel een bemiddeling voor te stellen. Nu is hij steeds verplicht eerst de bemiddeling voor te stellen.

²⁷ D. VAN DAELE, “The administrative approach in Belgium”, in A.C.M. SPAPENS, M. PETERS en D. VAN DAELE, *Administrative measures to prevent and tackle crime*, Den Haag, Eleven International Publishing, 2015.

Artikel 4, § 5 schrijft voor dat als de gemeenteraad in zijn reglement of verordeningen de mogelijkheid voorziet om een gemeentelijke administratieve sanctie op te leggen aan minderjarigen, hij hier vooraf het advies betreffende dat reglement of verordening moet inwinnen van de jeugdraad van de gemeente (voor zover deze aanwezig is). De Vlaamse Jeugdraad dringt erop aan dat de minister de lokale besturen die (nog) geen advies hebben ingewonnen, zou oproepen om dit alsnog te doen.

Artikel 6: de sanctionerend ambtenaar.

46. De VVSG vraagt om een statuut te voorzien voor de sanctionerend ambtenaar. Ook de APW dringt hierop aan voor wat betreft de provinciale sanctionerend ambtenaar. De sanctionerend ambtenaar van Elsene dringt ook aan op een reflectie rond het statuut van de sanctionerend ambtenaar aangezien diens functionele onafhankelijkheid niet verhindert dat er toch nog politieke druk wordt uitgeoefend op de sanctionerend ambtenaar in bepaalde gemeenten. De sanctionerend ambtenaar van Elsene stelt ook voor om een onverenigbaarheid te voorzien tussen de functie van sanctionerend ambtenaar en de functie van gemeentesecretaris en dit voor de gemeenten van meer dan 50.000 inwoners.

Zowel de APW als de sanctionerende ambtenaren van Antwerpen en Elsene vinden de onderzoeksbevoegdheid van de sanctionerend ambtenaar te beperkt. Het probleem zou zich voornamelijk stellen voor de beoordeling van de gemengde inbreuken, onderlijnt ook de AVCB-VSGB. Tot nu toe kan de sanctionerend ambtenaar immers enkel aan de vaststellers – en dus per definitie aan de politie – vragen om een navolgend proces-verbaal op te stellen maar het hangt af van de goodwill van de politie of hieraan gevolg wordt gegeven. Ook de APW wenst dat de sanctionerend ambtenaar bijkomende taken zou kunnen opdragen aan de vaststellers, waaronder ook de politie.

De VCLP verzet zich hiertegen met klem en stelt uitdrukkelijk dat er geen sprake kan van zijn dat de sanctionerend ambtenaar aan politiediensten – al dan niet van dezelfde politiezone – zou kunnen vragen om over te gaan tot bijkomende verhoren, nazicht vergoeding schade of praetoriaanse bemiddelingspogingen, kortweg dat administratieve kantschriften zouden kunnen uitgeschreven worden. Ze aanvaarden wel dat de politie uitgenodigd zou kunnen worden om enkele inlichtingen te geven om het dossier volledig te maken.

De APW stelt ook voor om de titel van sanctionerend ambtenaar te wijzigen naar “magistrat administratif de proximité” met de bijhorigheden zoals loon en statuut. Zij zijn van oordeel dat een sanctionerend ambtenaar taken uitoefent die vergelijkbaar zijn met een magistraat (hij is zowel vrederechter op bepaalde vlakken, als politierechter op andere vlakken en vervult ook bepaalde taken zoals het openbaar ministerie dit doet).

Volgens de UVCW dient ook overwogen te worden om de sanctionerend ambtenaar toe te wijzen aan de politiezone in plaats van aan de gemeente. Dit zou kostenbesparend zijn en de ganse procedure efficiënter laten verlopen.

Artikel 7: herhaling

47. In dit artikel wordt onder meer een definitie opgenomen van het begrip herhaling. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gaat er vanuit dat deze definitie niet uitsluit dat er ook met sancties rekening wordt gehouden die al in andere gemeentes werden opgelegd (bv. in de gevallen waarin een gemeenschappelijk politiereglement en register voorhanden zijn). In dit laatste geval zullen gegevensuitwisselingen moeten plaatsvinden tussen gemeenten.

Artikel 12: lokale bemiddeling

48. De sanctionerend ambtenaar van Elsene vraagt om de praktijk waarbij een persoon een "collectief slachtoffer" vertegenwoordigt in de bemiddelingsprocedure, te verankeren in de wet.

Artikel 13: succesvolle bemiddeling

49. De APW betreurt dat de sanctionerende ambtenaar geen boete meer kan opleggen wanneer de bemiddeling geslaagd is.

Artikel 15: informatieplicht

50. Wanneer een gemeente beslist om in haar reglement te voorzien dat GAS-boetes kunnen opgelegd worden aan minderjarigen, is zij overeenkomstig artikel 15 verplicht om de in de gemeente wonende minderjarigen en vaders, moeders, voogden of personen die er de hoede over hebben, in te lichten via alle mogelijke communicatiemiddelen, over de inbreuken die kunnen gesanctioneerd worden met een gemeentelijke administratieve sanctie. Volgens de AMO-verenigingen is deze informatieverplichting niet voldoende duidelijk gedefinieerd.

Volgens de Vlaamse Jeugdraad is niet overal voldaan aan deze informatieverplichting. Ofschoon de Vlaamse Jeugdraad mooie manieren ziet opduiken om dit te communiceren, is het volgens hen van cruciaal belang om dit na te gaan en verder te controleren. Een oplistings van goede praktijken van bepaalde gemeenten, kan ook een meerwaarde betekenen.

Artikel 16: de aanwezigheid van een advocaat (in de procedures met minderjarigen)

51. Volgens de AMO-verenigingen is de bijstand van een advocaat voor minderjarigen niet verplicht, hetgeen de rechten van verdediging zou schenden.

Artikel 17: de procedure van ouderlijke betrokkenheid

52. Dit artikel heeft een nieuwe procedure ingevoerd t.a.v. minderjarigen, meer bepaald de ouderlijke betrokkenheid. Volgens artikel 17, §3 kan de sanctionerend ambtenaar tijdens deze procedure ervoor kiezen om de jongere wel of niet te horen. Dit is volgens de Vlaamse Jeugdraad in strijd met het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Dat voorziet dat het kind in de gelegenheid gesteld moet worden om te worden gehoord in iedere gerechtelijke en bestuurlijke procedure die het kind betreft. De AMO-verenigingen vinden het niet kunnen dat het aan de sanctionerend ambtenaar toekomt om te oordelen of de door de ouders genomen of te nemen maatregelen aanvaardbaar zijn.

Volgens de AVCB-VSGB zou de procedure van ouderlijke betrokkenheid kunnen opgeheven worden door de sanctionerend ambtenaar te verplichten de minderjarige en diens ouders op te roepen, waarbij zij uitdrukkelijk aangeeft dat een schriftelijke procedure zinloos is. Ook de sanctionerend ambtenaar van Elsene sluit zich hierbij aan en vindt dat de vraag om schriftelijke opmerkingen aan de ouders voorbijgaat aan het doel zelf (zijnde de belangen van de minderjarige). Deze sanctionerend ambtenaar stelt ook voor om de minderjarige, die niet ingaat op de oproep van de sanctionerend ambtenaar om zich bij deze aan te bieden, te sanctioneren met een administratieve geldboete.

Artikel 18: de lokale bemiddelingsprocedure t.a.v. minderjarigen

53. Zoals hoger is gebleken uit de analyse van de cijfergegevens, worden de procedures t.a.v. minderjarigen zeer weinig toegepast en dit zowel voor de gemengde als de administratieve inbreuken.

De terughoudendheid voor dergelijke procedure kan mogelijk verband houden met het beroep tot vernietiging dat bij het Grondwettelijk Hof werd ingesteld en dat ook betrekking heeft op de wettelijke bepalingen uit de GAS-wet met betrekking tot minderjarigen. Desbetreffend heeft het College van Procureurs-generaal in haar omzendbrief nr. COL. 1/2006 uitdrukkelijk het volgende gesteld: “Wat de toepassing van de gemeentelijke administratieve sancties betreft op minderjarigen, is een voorzichtige houding aangewezen vermits er onzekerheid bestaat ten aanzien van de grondwettelijkheid van de nieuwe bepalingen. De neerlegging van de verzoekschriften tot vernietiging voor het Grondwettelijk Hof (...) rechtvaardigen dat het openbaar ministerie niet afziet, althans tijdelijk, van de uitoefening van de strafvordering aangaande de inbreuken van de tweede, derde en vierde soort begaan door minderjarigen. Bijgevolg gelast het College van Procureurs-generaal, in afwachting van de arresten van het Grondwettelijk Hof, de procureurs des Koning om de minderjarigen uit te sluiten van de protocolakkoorden.”

Nu het Grondwettelijk Hof de verlaging van de leeftijdsgrens van minderjarigen van 16 naar 14 jaar niet strijdig heeft geacht met de Grondwet, mag verwacht worden dat het College van Procureurs-generaal haar eerder ingenomen standpunt zal herzien. Verschillende actoren dringen hier ook op aan teneinde snel duidelijkheid te krijgen.

Waarschijnlijk zal nav. het arrest van het Grondwettelijk hof het aantal procedures tegen minderjarigen in stijgende lijn evolueren.

Met betrekking tot deze procedures betreuren de actoren op het terrein het dat zij niet de keuze hebben tussen enerzijds de lokale bemiddeling (thans het enige verplichte) en anderzijds de gemeenschapsdienst– weliswaar met een verplichte keuze voor één van beide. Immers, als er geen slachtoffer gekend is, volgt snel de conclusie dat geen bemiddeling mogelijk is. In dat geval is de sanctionerend ambtenaar niet verplicht om de betrokken jongere een gemeenschapsdienst voor te stellen. Het zou dan mogelijks meer opportuun zijn om de sanctionerend ambtenaar de keuze te laten tussen bemiddeling of gemeenschapsdienst, met dien verstande dat één van beide verplicht zou dienen te worden voorgesteld.

De APW betreurt het feit dat de bepalingen van de GAS-wet betreffende minderjarigen moeilijk in de praktijk te brengen zijn door de landelijke en semi-landelijke gemeenten.

De AMO–verenigingen betreuren dat er geen specifieke opleiding voorzien is (aangepast aan de specificiteit van de minderjarigen) voor degenen die op het terrein de “educatieve” alternatieve maatregelen opvolgen. Verder merken zij op dat de fundamentele principes inzake bemiddeling niet gerespecteerd worden.

Artikel 19: gemeenschapsdienst uitgevoerd door de minderjarige

54. Volgens de AMO-verenigingen zijn er geen minimale voorwaarden bepaald voor de diensten die de gemeenschapsdienst voor minderjarigen omkaderen.

Artikel 21: GAS-vaststellers

55. Als algemene opmerking met betrekking tot de vaststellers laat de UVCW gelden dat voor hen enkel politieambtenaren of gemeentelijke ambtenaren als vaststellers kunnen optreden.

De UVCW is geen voorstander van de aanstelling van provinciale of gewestelijke vaststellers, dan wel vaststellers van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en autonome gemeentebedrijven, aangezien alzo het risico bestaat dat geleidelijk aan een ware parlokale politie of een private politie zou gecreëerd worden in functie van het type vaststellers. Zij pleiten dan ook voor een versterking van het politie-effectief en in het bijzonder voor de nabijheidspolitie.

De VCLP vraagt een verruiming van de bevoegdheden van alle vaststellers, inclusief de personen van bewakingsondernemingen en dit door een herziening van artikel 21 GAS-wet. Zij vraagt ook dat de verschillende bevoegde personen een gelijkaardige ICT-toepassing van vaststelling zouden gebruiken. Volgens hen is een uitwisseling van informatie tussen de verschillende bevoegde personen ook onontbeerlijk, inzonderheid om het beleid af te stemmen en te vermijden dat hetzelfde feit meervoudig zou vastgesteld worden.

Artikel 21, § 1,1° : gemeentebestuurders die optreden op het grondgebied van meerdere gemeenten

56. Artikel 21, § 1,1° bepaalt dat GAS-vaststellers kunnen optreden op het grondgebied van meerdere gemeenten, al dan niet binnen één politiezone.

De VVSG merkt op dat artikel 21 verwijst naar de vaststeller van een gemeentebedrijf (§ 1, 2°) en niet naar de vaststeller van een havenbedrijf, hetgeen twee afzonderlijke rechtsfiguren zijn. Volgens de VVSG zou er een vraag bestaan om ook vaststellers te kunnen aanduiden bij de autonome gemeentelijke havenbedrijven waarbij dan dient rekening te worden gehouden met de specifieke rechtsfiguren van publiek recht die op dergelijke bedrijven van toepassing zijn.

Artikel 21, § 4: m.b.t. de onmogelijkheid voor gemeenschapswachten-vaststellers om de gemengde inbreuken bedoeld in artikel 3, 3° (stilstaan en parkeren) vast te stellen.

57. De vierde paragraaf van artikel 21 somt de personen op die bevoegd zijn om de gemengde inbreuken van artikel 3, 3° vast te stellen. De gemeenschapswachten-vaststellers horen hier niet bij.

Gemeenschapswachten-vaststellers kunnen immers – overeenkomstig het hun in artikel 3 van de wet gemeenschapswachten²⁸ toegewezen takenpakket – enkel inbreuken vaststellen op de gemeentelijke reglementen en verordeningen (...) die uitsluitend het voorwerp kunnen uitmaken van administratieve sancties (artikel 3, § 1, 4°, wet gemeenschapswachten). De inbreuken die opgesomd zijn in artikel 3, 3°, GAS-wet zijn gemengde inbreuken en dus niet uitsluitend sanctioneerbaar met administratieve sancties zodat zij derhalve uitgesloten zijn van de vaststellingsbevoegdheid van de gemeenschapswachten-vaststellers.

Deze gemengde inbreuken stilstaan en parkeren verschillen van de gedepenaliseerde parkeerinbreuken (controle op gebruik van de blauwe parkeerschijf, betalend parkeren enz, ...). Deze laatste categorie van inbreuken kan wel door gemeenschapswachten-vaststellers vastgesteld worden aangezien dit valt onder artikel 3, § 2 van de wet gemeenschapswachten.

²⁸ Wet van 15 mei 2007 tot instelling van de functie van gemeenschapswacht, tot instelling van de dienst gemeenschapswachten en tot wijziging van artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet, B.S. 29 juni 2007 (kortweg "wet gemeenschapswachten").

Dit artikel bepaalt dat de gemeenteraad de gemeenschapswachten-vaststellers tevens kan belasten met het verrichten van de vaststellingen die uitsluitend beperkt worden tot de onmiddellijke waarneembare toestand van goederen die de gemeente het recht geeft een belasting of een retributie te heffen.

In de praktijk betekent dit dat een gemeenschapswacht-vaststeller bevoegd is voor de vaststelling van gedepenaliseerde parkeerovertredingen (bv. het niet-betalend parkeren of controle op parkeren in blauwe zone) maar dat diezelfde gemeenschapswacht-vaststeller geen vaststellingen mag doen van de gemengde inbreuken zoals bedoeld in artikel 3, 3°; GAS-wet (inbreuken stilstaan en parkeren zoals deze thans zijn opgesomd in het koninklijk besluit “stilstaan en parkeren”²⁹). Om die laatste categorie van inbreuken vast te stellen zou dan noodgedwongen beroep moeten gedaan worden op de politie of de andere bij de GAS-wet voorziene categorieën van vaststellers.

Indien gewenst wordt dat de gemeenschapswachten-vaststellers ook de gemengde inbreuken bedoeld in artikel 3, 3° (inbreuken stilstaan en parkeren) zouden mogen vaststellen, dient de wetgeving gemeenschapswachten gewijzigd te worden. Alzo zou aan gemeenschapswachten-vaststellers bevoegdheid gegeven worden om strafrechtelijke inbreuken vast te stellen.

De VVSG dringt aan om dit vanuit pragmatisch oogpunt te bekijken en alzo vaststellingen toe te laten door gemeenschapswachten-vaststellers. Dit komt tegemoet aan de vraag om eenvormigheid bij de vaststelling van parkeerinbreuken en de legitieme verwachtingen van de burger. Ook de UVCW vraagt dat deze situatie wordt uitgeklaard.

Artikel 21, § 4: met betrekking tot de bewijskracht processen-verbaal “stilstaan en parkeren”

58. Er is reeds heel wat inkt gevloeid over de vraag of de processen-verbaal die de inbreuken bedoeld in artikel 3, 3° (inbreuken stilstaan en parkeren) vaststellen, al dan niet bijzondere bewijskracht hebben.

Dergelijke processen-verbaal hebben geen bijzondere bewijskracht als deze via administratieve weg afgehandeld worden, dus via een GAS-procedure. Voor dergelijke procedures is de GAS-wet immers van toepassing en deze voorziet niet in een bijzondere bewijswaarde aangezien alle processen-verbaal of vaststellingen in het kader van de GAS-wet gelden ten titel van inlichting.

Artikel 62 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer voorziet weliswaar dat “de overheidspersonen die door de Koning worden aangewezen om toezicht te houden op de naleving van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, stellen de overtredingen vast door processen-verbaal die bewijskracht hebben zolang het tegendeel niet is bewezen”. Deze bepaling is evenwel enkel van toepassing voor de gevallen waarin processen-verbaal voor

²⁹ Koninklijk besluit van 9 maart 2014 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F 103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen, B.S. 20 juni 2014.

inbreuken stilstaan en parkeren via strafrechtelijke weg worden afgehandeld. Als geopteerd wordt voor de administratieve weg, wordt geverbaliseerd op basis van een artikel uit een gemeentelijk reglement of verordening en gebeurt dit niet rechtstreeks op basis van de wegverkeerswet.

Artikel 3 van de GAS-wet stelt trouwens uitdrukkelijk dat de gemeenteraad in haar reglementen of verordeningen de inbreuken betreffende het stilstaan en parkeren dient op te sommen.

De VVSG vraagt om deze vaststellingen bewijskracht tot bewijs van het tegendeel te geven en dit wettelijk te verankeren. De AVCB-VSGB laat gelden dat de geverbaliseerden deze problematiek meer en meer invoeren.

Ook de APW wenst een diepgaand onderzoek met betrekking tot de vraag om aan alle vaststellingen (en dus niet enkel de vaststelling van de inbreuken stilstaan en parkeren maar ook de vaststelling van de andere gemengde inbreuken en van de administratieve inbreuken) een bijzondere bewijskracht toe te kennen tot bewijs van het tegendeel (onder verwijzing naar artikel D141 van de "Code de l'environnement").

De APW vraagt ook om in de wet zelf in te schrijven dat de vaststellers niet verplicht zijn om de overtreder te horen n.a.v. een vaststelling.

Artikel 22: termijn voor het overmaken van het proces-verbaal

59. De sanctionerend ambtenaren van Antwerpen en Elsene dringen aan op een uniforme termijn voor de ontvangst van de processen-verbaal. Thans wordt een verschil gemaakt voor processen-verbaal naargelang deze al dan niet zijn opgemaakt na een betrapping op heterdaad.

In geval van heterdaad bedraagt de termijn voor verzending van het proces-verbaal één maand na de vaststelling van de feiten. In het tweede geval zijn dit twee maanden.

Dit onderscheid wordt geacht onvoldoende verantwoord te zijn en men vindt het handiger, ook naar de praktische verwerking toe, om een uniforme termijn op te leggen voor alle dossiers.

Voorgesteld wordt om de termijn van één maand te weerhouden, gelet op de korte verjaringstermijn.

Artikel 23: de protocolakkoorden

60. Artikel 23 heeft een nieuw instrument in het leven geroepen, het zogenaamde protocolakkoord dat afgesloten wordt tussen de bevoegde procureur des Konings en het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.

In dit protocol worden afspraken gemaakt tussen sanctionerend ambtenaar en parket m.b.t. de informatie-uitwisseling aangaande de afhandeling van de gemengde inbreuken.

Met betrekking tot dit artikel heerst geen absolute duidelijkheid. Meer bepaald werd de vraag gesteld of het parket stelselmatig een kopie moet krijgen van ieder proces-verbaal dan wel of hiervan kan afgeweken worden in het protocol. De meningen hierover zijn verdeeld.

Toch kan de stelling verdedigd worden dat het parket wel nog het origineel van ieder proces-verbaal moet ontvangen niettegenstaande het afsluiten van het protocolakkoord. Artikel 22 voert immers een soort van absolute verplichting in door te stellen dat het origineel van de gemengde processen-verbaal naar het parket moet toegestuurd worden en een kopie naar de sanctionerend ambtenaar.

Indien dit niet zou gebeuren omdat artikel 23 de mogelijkheid schept van het afsluiten van een protocol, kan ingeroepen worden dat afbreuk gedaan wordt aan de rechten van de overtreeders terwijl artikel 23 juist uitdrukkelijk stelt dat met het afsluiten van een protocol hieraan geen afbreuk mag gedaan worden. Ook in de memorie van toelichting bij de GAS-wet wordt gesteld dat in het protocol de procedure voor verzending van elk proces-verbaal van vaststelling van elke gemengde inbreuk kan worden opgenomen. Ook de minimumtermijn en de formaliteiten inzake de informatie-uitwisseling tussen de bevoegde procureur des Konings en de sanctionerend ambtenaar, kunnen in het protocol worden geregeld. Hieruit blijkt minstens indirect dat ieder specifiek proces-verbaal moet worden meegedeeld aan het parket.

Daarentegen bepaalt artikel 22 §6 dat het parket de processen-verbaal n.a.v. de inbreuken stilstaan en parkeren niet moet ontvangen. Dit wordt ook bevestigd door het koninklijk besluit protocol³⁰ dat in de bijlage onder punt "artikel 2, II, 4" voorziet dat processen-verbaal van onbekende verdachten niet in kopie aan de sanctionerend ambtenaar moeten worden overgemaakt. Enkel in deze situatie wordt afgeweken van het principe dat de procureur des Konings en de sanctionerend ambtenaar het origineel, respectievelijk een kopie van het proces-verbaal moeten ontvangen.

Het zou aangewezen zijn hieromtrent duidelijkheid te verschaffen.

61. De sanctionerend ambtenaar van Antwerpen werpt de vraag op of de termijn voor informatie-uitwisseling bij de lichte gemengde inbreuken niet dient te worden aangepast. De originele vaststelling dient bij dergelijke inbreuken immers uiterlijk binnen twee maanden na de vaststelling overgezonden te worden aan de procureur des Konings. Deze laatste beschikt dan over een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de ontvangst van het origineel proces-verbaal, om de sanctionerend ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart, vervolging werd ingesteld, dan wel dat hij oordeelt het dossier te moeten seponeren bij gebrek aan toereikende bezwaren. De sanctionerend ambtenaar kan geen administratieve boete opleggen of een alternatieve maatregel voorstellen voor het verstrijken van deze termijn.

³⁰ Koninklijk besluit van 21 december 2013 tot vaststelling van de nadere voorwaarden en het model van het protocolakkoord in uitvoering van artikel 23 van de wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, B.S. 27 december 2013.

Het is derhalve mogelijk dat er vier maanden verstrijken vooraleer de sanctionerend ambtenaar een proces-verbaal ontvangt, waarna nog slechts twee maanden resten om de administratieve procedure te voeren en desgevallend een administratieve geldboete op te leggen.

De VVSG vraagt ook bijzondere aandacht voor het feit dat de protocolakkoorden die gemeenten samen met de procureurs des Konings opstellen, op basis van gelijkwaardigheid zouden opgesteld worden en niet mogen leiden tot een verhoging van de administratieve werklast bij gemeenten en lokale politiezones. Een evaluatie van de protocolakkoorden wordt dan ook gevraagd. Ook de UVCW vestigt de aandacht op het feit dat de gemeenten geplaatst worden tegenover parketten die hen eenvoudigweg signaleren dat bepaalde inbreuken niet langer strafrechtelijk gesanctioneerd worden zodat de gemeenten zich moreel verplicht voelen deze inbreuken in hun reglementen op te nemen.

De gemeenten kunnen het immers niet verantwoorden dat bepaalde inbreuken door hun stilzitten niet zouden gesanctioneerd worden. De gemeentelijke autonomie wordt hier dan ook in vraag gesteld aangezien de gemeenten in feite voor een voldongen feit gesteld worden. De UVCW dringt aan op een evaluatie van het mechanisme van de protocolakkoorden. Zij vestigt er ook de aandacht op dat bepaalde inbreuken – gelet op hun ernstig karakter – exclusief via strafrechtelijke weg moeten blijven gesanctioneerd worden maar geeft niet aan welke zware gemengde inbreuken zij aldus viseert.

De VCLP wijst hier op een belangrijke administratieve werklast voor de politie (opstellen en bespreken protocollen met het parket, aanpassen informatica, ...).

Artikel 25: de administratieve procedure

62. Volgens de UVCW dienen overtreders steeds meer verweer in, met alle meerwerk vandien om hieraan gevolg te geven en een antwoord te formuleren. De UVCW pleit er dan ook voor om in een besluit of omzendbrief, een model van proces-verbaal of vaststelling op te nemen met de verplichte vermeldingen die in deze documenten dienen voor te komen zodat het aantal ingediende verweren vermindert.

Tevens merkt de APW op dat het overmaken van processen-verbaal in het kader van de administratieve procedure soms problemen kan opleveren in hoofde van het slachtoffer of de getuige aangezien de naam en adres van deze laatste duidelijk worden vermeld in het proces-verbaal dat aan de overtreder wordt overgemaakt, met alle risico vandien voor afrekeningen. Om diezelfde reden vragen de sanctionerend ambtenaar van Elsene en de AVCB-VSGB dat de identiteit van de vaststeller niet in het proces-verbaal of de vaststelling zou opgenomen worden, uit schrik voor vergeldingen. De initialen of een nummer van de betrokken vaststeller zouden moeten kunnen volstaan.

De VVSG vraagt om de mogelijkheden tot verdere digitalisering van de procedure te onderzoeken en het gebruik van de “gekwalificeerde handtekening” uitdrukkelijk in de wet te voorzien.

Met betrekking tot het gebruik van aangetekende brieven in de administratieve procedure (artikel 25 en 27)

63. De noodzaak om briefwisseling in het kader van de administratieve procedure aangetekend te versturen, wordt door meerdere actoren als problematisch ervaren wegens de hoge kostprijs hiervan. Ook sommige sanctionerende ambtenaren zijn voorstander van niet-aangetekende briefwisseling in de administratieve procedure. In dezelfde zin vraagt de sanctionerend ambtenaar van Elsene ook om de overtreder toe te laten zijn verweer in te dienen per mail i.p.v. via aangetekend schrijven zoals dit thans is voorzien.

De APW vraagt om in de wet zelf te voorzien dat het niet-afhalen van aangetekende briefwisseling niet kan leiden tot een schorsing van de administratieve procedure.

Artikel 25, § 4: i.v.m. de mogelijkheid voor de overtreder om een verhoor te vragen.

64. Artikel 25, § 4, GAS-wet bevat een tegenstrijdigheid tussen de Nederlandse en de Franse tekst i.v.m. de mogelijkheid voor de overtreder om een verhoor te vragen. Een overtreder heeft actueel immers enkel het recht om een mondelinge verdediging te vragen indien de boete die de sanctionerend ambtenaar voorziet, hoger is dan 70 euro.

De Franse versie van de wet bepaalt dat de meerderjarige overtreder niet kan vragen om gehoord te worden van zodra de sanctionerend ambtenaar oordeelt een administratieve geldboete op te leggen van minder dan 70 euro. In de Nederlandse tekst komt dit onderscheid tussen meerderjarige en minderjarige overtreders niet voor en zou aan eender welke overtreder - ongeacht de leeftijd - die een boete riskeert van minder dan 70 euro, een verhoor kunnen geweigerd worden. De Franse tekst van de wet lijkt overeen te stemmen met de wil van de wetgever aangezien deze in overeenstemming is met de Memorie van Toelichting. Een rechtzetting van de Nederlandse tekst bij wijziging van de GAS-wet lijkt hier aangewezen om volledige klaarheid te scheppen. De VVSG merkt evenwel op dat zij geen voorstander is om minderjarigen altijd de mogelijkheid te geven om een verhoor te vragen ongeacht het bedrag van de boete. Volgens de VVSG maakt dit de procedure zeer zwaar.

De sanctionerend ambtenaar van Elsene stelt voor om het bedrag van 70 euro (waaronder men niet het recht heeft om een verhoor te vragen) op te trekken naar 100 euro, gelet ook op de verhoging van de maximumgrens van de administratieve geldboetes.

Artikel 26: m.b.t. de verjaringstermijn van de administratieve procedures

65. Artikel 26 GAS-wet schrijft voor dat de beslissing van de sanctionerend ambtenaar moet genomen worden binnen een termijn van zes maanden, te rekenen vanaf de dag van de vaststelling van de feiten. Deze verjaringstermijn van zes maanden, verlengbaar tot twaalf maanden ingeval gemeenschapsdienst of bemiddeling voorgesteld wordt, wordt als te kort ervaren en dit zeker bij de gemengde inbreuken. De vaststeller beschikt immers over twee maanden om diens proces-verbaal over te maken en daarnaast heeft het parket dan nog

twee maanden om hun reactie te laten kennen. In deze gevallen kan het moeilijk zijn om het dossier af te handelen vooraleer de verjaringstermijn verstrijkt. Een uitbreiding van de verjaringstermijn met twee à drie maanden kan hier soelaas brengen.

De AVCB-VSGB meent dat dit minstens noodzakelijk is voor de behandeling van de gemengde inbreuken. De APW ondersteunt ook deze vraag en stelt een aanpassing voor zodat de verjaringstermijn slechts zou beginnen lopen vanaf de ontvangst van het proces-verbaal zoals dit voordien het geval was in artikel 119bis NGW. Anderzijds dient er rekening te worden gehouden worden dat deze korte termijn juist werd ingevoerd om een lik op stuk beleid te kunnen voeren.

Artikel 27: kennisgeving van de beslissing

66. Dezelfde opmerking met betrekking tot de aangetekende briefwisseling geldt ook hier (zie hoger).

Er heerst eveneens onduidelijkheid rond de tweede zin van artikel 27 die bepaalt dat de sanctionerend ambtenaar zijn beslissing ter kennis brengt van de overtreder per aangetekende brief en, in geval van in artikel 3 bedoelde inbreuken, van de procureur des Konings. Meer bepaald stelt zich de vraag of dit inhoudt dat telkenmale ook een kopie van de beslissing inzake inbreuken stilstaan en parkeren aangetekend zou moeten overgemaakt worden aan de procureur des Konings.

Het komt ons voor dat deze zin enkel slaat op de inbreuken van artikel 3, 1° en 2° GAS-wet en derhalve niet op de inbreuken stilstaan en parkeren, bedoeld in artikel 3, 3° GAS-wet. De procedure in geval van inbreuken betreffende het stilstaan en parkeren bedoeld in artikel 3, 3° maakt immers het voorwerp uit van afzonderlijke onderafdeling in de GAS-wet. Ook het feit dat in artikel 27 GAS-wet bepaald wordt dat de beslissingen waarin administratieve geldboetes worden opgelegd, per aangetekende brief aan de overtreder ter kennis worden gebracht, lijkt te bevestigen dat het tweede deel van deze zin van dit artikel enkel slaat op de gemengde inbreuken, bedoeld in artikel 3, 1° en 2° GAS-wet. De inbreuken bedoeld in artikel 3, 3° GAS-wet worden immers bij gewone zending verstuurd. Daarbij is er ook nog het feit dat de originele vaststelling van de inbreuken stilstaan en parkeren enkel aan de sanctionerend ambtenaar wordt toegestuurd (artikel 22, § 6, GAS-wet) en dat er in het protocol met het parket afgesproken moet worden hoe de procureur hiervan op de hoogte gebracht wordt. Indien het parket het origineel van het pv al niet krijgt, stelt zich de vraag waarom er dan stelselmatig een kopie van iedere beslissing zou moeten overgemaakt worden. Dit neemt natuurlijk niet weg dat het parket altijd zou kunnen vragen in het protocol om een kopie te krijgen van iedere beslissing.

Artikel 28: kopie van de vaststelling en beslissing

67. Dit artikel bepaalt dat wie een rechtmatig belang heeft en hierom verzoekt, een kopie van de vaststelling en/of de beslissing houdende oplegging van een administratieve geldboete kan verkrijgen.

Volgens de AVCB-VSGB is een herformulering van dit artikel nodig zodat systematisch iedere benadeelde partij zou kunnen aangeschreven worden zonder een gemotiveerd verzoek te moeten afwachten. De sanctionerend ambtenaar van Elsene sluit zich hierbij aan en stelt zelfs voor om systematisch aan ieder slachtoffer een kopij over te maken van de administratieve beslissing.

Artikel 29: i.v.m. de specifieke procedure met strikte termijnen voor de procedures n.a.v. de inbreuken stilstaan en parkeren bedoeld in artikel 3, 3°

68. De titel van de onderafdeling die het artikel 29 omvat, zou volgens de VVSG niet enkel naar de inbreuken stilstaan en parkeren mogen verwijzen maar ook naar de andere in artikel 3, 3° aangehaalde inbreuken.

Wat de procedure betreft, haalt de APW aan dat het feit dat de briefwisseling hier niet aangetekend wordt verstuurd, dikwijls voor problemen zorgt aangezien de overtreder voorhoudt niets te hebben ontvangen.

De vraag werd ook gesteld of één dan wel meerdere boetes dienen opgelegd indien één feit verscheidene overtredingen oplevert. Artikel 29 GAS-wet spreekt zich hierover niet uit zodat dan ook enkel naar analogie met artikel 65, 1e lid, S.W. ("*Wanneer een zelfde feit verscheidende misdrijven oplevert of wanneer verschillende misdrijven die de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet, gelijktijdig worden voorgelegd aan een zelfde feitenrechter, wordt alleen de zwaarste straf uitgesproken.*") kan geredeneerd worden. Hiervan uitgaande kan slechts één geldboete worden opgelegd, meer bepaald de zwaarste. Deze oplossing ligt ook in de lijn van art. 7 GAS-wet, dat bepaalt dat meerdere samenlopende inbreuken op dezelfde reglementen of verordeningen aanleiding geven tot één enkele administratieve sanctie.

De AVCB-VSGB vraagt om de regel uit artikel 29, § 1, tweede lid, te schrappen; deze regel bepaalt dat de overtreder op zijn verzoek kan worden gehoord wanneer het bedrag van de administratieve geldboete hoger ligt dan 70 euro. Aangezien veel dossiers een inbreuk bevatten die gesanctioneerd wordt met een geldboete van 110 euro, kan deze mogelijkheid om te worden gehoord, volgens de AVCB-VSGB een efficiënte behandeling van de dossiers in de weg staan.

Daarnaast valt op dat artikel 29 geen specifieke verjaringstermijn voorziet, dit in tegenstelling tot artikel 26 dat voorziet in een verjaringstermijn van zes maanden. De verjaringstermijn van artikel 26 komt evenwel voor in een aparte onderafdeling en kan derhalve niet automatisch gelden voor de procedures m.b.t. de inbreuken stilstaan en parkeren. Om een gelijke behandeling te garanderen en de dossiers op korte termijn af te handelen, lijkt het echter aangewezen om ook hier de verjaringstermijn van zes maanden in acht te nemen. Het zou

aangewezen zijn om dit uitdrukkelijk in de wet op te nemen. Volgens de sanctionerend ambtenaar van Elsene zou het ook aangewezen zijn om hier rekening te kunnen houden met gevallen van herhaling en in functie hiervan de bedragen van de geldboetes te kunnen moduleren.

Volgens de VVSG vormt de kentekenaansprakelijkheid, meer bepaald de identificatie van de overtreder, en de grensoverschrijdende invordering van een administratieve geldboete met een beperkte omvang een probleem. Hoewel hiervoor reeds regelgeving en transnationale akkoorden bestaan, blijken die boetes in de praktijk voor veel gemeenten niet uitvoerbaar te zijn, wat vooral in grensgemeenten zeer problematisch is.

Een betere uitwisseling van nummerplaatgegevens met leasingmaatschappijen en andere Europese lidstaten, alsook dwangmiddelen voor overtredders, zouden daarbij dienen voorzien te worden, aldus de VVSG.

Betreffende dit artikel werd door een actor op het terrein reeds de vraag gesteld om de verkorte procedure ook van toepassing te verklaren voor de depenaliseerde parkeerinbreuken die met GAS afgehandeld worden (o.a. niet betalend parkeren, controle blauwe zone, enz...). Indien men dergelijke inbreuken actueel wil sanctioneren met GAS, dient men hiervoor de langere procedure te volgen. De specifieke procedure die in het leven werd geroepen voor de afhandeling van de gemengde inbreuken stilstaan en parkeren, is onderworpen aan zeer strikte termijnen en kent minder formaliteiten dan de "gewone" administratieve procedure (o.a. geen aangetekende brieven in deze procedure, enz..) Het kan voor de gemeenten handiger zijn indien zij voor deze gedepenaliseerde parkeerinbreuken ook gebruik kunnen maken van deze verkorte procedure. Ook de VVSG dringt hierop aan met dien verstande dat uitdrukkelijk gevraagd wordt rekening te houden met de gemeentelijke autonomie en de onafhankelijkheid van de sanctionerend ambtenaar.

Artikel 30 - 31: beroep

69. De APW vindt het nuttig dat de mogelijkheid voor de gemeente om beroep aan te tekenen tegen de beslissing van de sanctionerend ambtenaar, duidelijk wordt omschreven. De sanctionerend ambtenaar werkt enerzijds voor rekening van de gemeente maar anderzijds wordt ook de nadruk gelegd op zijn onafhankelijkheid. In dit laatste verband moet hij zijn beslissingen in volle autonomie kunnen nemen en mag hij geen druk ondervinden of instructies ontvangen over de beslissingen die hij dient te nemen.

De UVCW merkt op dat bepaalde sanctionerende ambtenaren reeds in persoon werden gedagvaard voor de rechtbank in het kader van een beroep tegen een beslissing waarbij een administratieve geldboete werd opgelegd. Het komt hen essentieel voor dat een verduidelijking zou worden aangebracht zodat deze situatie zich niet meer kan voordoen.

De sanctionerend ambtenaar van Elsene vindt anderzijds dat de overtreder enkel beroep zou mogen aantekenen tegen een beslissing voor zover hij verweer heeft ingediend in de administratieve procedure. Hij stelt ook voor om bepaalde formaliteiten in de procedure op

straffe van nietigheid in te voeren zodat de vonnissen in hoger beroep minder “radicaal” zouden zijn voor wat betreft de procedures.

Artikel 33: inning

70. Volgens de VCLP is er momenteel geen globale aanpak van de inning van de uitgesproken administratieve geldboetes, aangezien er op sommige plaatsen overgegaan wordt tot aanstelling van een gerechtsdeurwaarder terwijl er op andere plaatsen geen gevolg wordt gegeven aan het niet-betalen.

De UVCW merkt hier op dat de boetes meer en meer onbetaald blijven en dat de inningsprocedures binnen de gemeente zwaar zijn en weinig worden toegepast. Dit vraagt serieuze middelen zowel op personeelsvlak als op financieel vlak en de vereniging vraagt dan ook dat maatregelen zouden genomen worden om de opeisbaarheid van de opgelegde geldboetes te versterken.

De sanctionerend ambtenaren van grensgemeenten vragen ook bijzondere aandacht voor de inningsproblemen (procedurele moeilijkheden) die zij ondervinden bij de inning van boetes t.a.v. buitenlandse overtreeders.

Volgens de VVSG wijkt het derde lid van dit artikel inzake de identificatie van de verkeersovertreder af van de bepalingen in de verkeerswetgeving. Daardoor zou het niet mogelijk zijn om een verkeersovertreder GAS op basis van camerabeelden te identificeren. De VVSG verwijst daarbij naar artikel 67bis en 67ter van de verkeerswetgeving.

Artikel 34 ev.: de onmiddellijke betaling van de geldboete

71. Het hoofdstuk 5 “onmiddellijke betaling van de administratieve geldboete” is van toepassing op de natuurlijke personen die in België noch een woonplaats, noch een vaste verblijfplaats hebben. Wanneer inbreuken vastgesteld worden lastens deze personen, kunnen personeelsleden van het operationeel kader van de federale politie en lokale politie een onmiddellijke betaling voorstellen aan de overtreder. Het maximumbedrag per inbreuk bedraagt 25 euro, met een absoluut plafond van 100 euro wanneer er sprake is van meer dan vier inbreuken. De betaling van de administratieve geldboete gebeurt dan door middel van een bankkaart, kredietkaart, via overschrijving of in geld.

Het zou handig zijn indien de politiediensten die belast worden met de onmiddellijke betaling daarbij gebruik zouden kunnen maken van een draagbare betaalterminal zoals dit thans reeds geschiedt bij de onmiddellijke inning voor bepaalde verkeersinbreuken die gepleegd worden door buitenlandse overtreeders. De diensten van de federale politie zijn momenteel bezig met de opmaak van een lastenboek voor de aankoop, levering en het onderhoud van nieuwe mobiele betaalterminals voor de geïntegreerde politie. In de specificaties van de nieuwe overheidsopdracht zal er rekening worden gehouden met de mogelijkheid die de GAS-wet voorziet om onmiddellijke betalingen te innen met bankkaart, alsook met het feit

dat de administratieve geldboetes geïnd moeten worden ten bate van de gemeentekas. Ook de VCLP is het gebruik van de betaalterminals genegen.

De UVCW gaat nog een stap verder en vraagt dat de procedure van onmiddellijke betaling zou worden mogelijk gemaakt voor alle overtreders, dus ook voor overtreders die wel een woon- of verblijfplaats hebben in België. Ook de Duitstalige Jeugdraad is dit idee genegen.

Artikel 44: het register

72. De VVSG (met inbegrip van de provinciale sanctionerend ambtenaar van Oost-Vlaanderen) vraagt aandacht voor gemeenten die het beheer van de GAS-dossiers uitbesteden aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden of provinciebesturen. Men vraagt art. 44 GAS-wet aan te passen en te voorzien dat, naast gemeenten, ook intergemeentelijke samenwerkingsverbanden of provinciebesturen samen een register kunnen bijhouden.

Artikel 47: het plaatsverbod

73. Artikel 47 GAS-wet voegt een nieuw artikel 134sexies in de NGW in. Op grond hiervan kan de burgemeester, in geval van verstoring van de openbare orde, veroorzaakt door individuele of collectieve gedragingen, of in geval van herhaalde inbreuken op de reglementen en verordeningen van de gemeenteraad gepleegd op eenzelfde plaats in de gemeente of ter gelegenheid van gelijksoortige gebeurtenissen die zich in de gemeente afspelen en die een verstoring van de openbare orde met zich meebrengen, beslissen over te gaan tot een tijdelijk plaatsverbod van één maand, tweemaal hernieuwbaar, jegens de dader of de daders van deze gedragingen.

Het Grondwettelijk Hof heeft desbetreffend geoordeeld dat het plaatsverbod conform is met de Grondwet maar bepaalt evenwel dat herhaaldelijke inbreuken op de reglementen en verordeningen van de gemeenteraad op zich niet volstaan om over te gaan tot een tijdelijk plaatsverbod. De burgemeester dient vast te stellen dat die herhaalde inbreuken de openbare orde verstoren of overlast veroorzaken. Niettegenstaande deze stellingname van het Grondwettelijk Hof achten de AMO-verenigingen de mogelijkheid tot oplegging van een plaatsverbod aan een minderjarige strijdig met de vrijheid van beweging, hetgeen een fundamenteel recht is.

De VVSG is van oordeel dat een aanpassing van artikel 47 GAS-wet (en dus artikel 134sexies NGW) zich opdringt. Meer nog, de VVSG en de sanctionerend ambtenaar van Antwerpen zijn zelfs vragende partij om dit artikel volledig te verwijderen uit de GAS-wet (en de NGW) zodat er opnieuw plaatsverboden kunnen opgelegd worden op basis van artikel 135 NGW. Artikel 47 GAS-wet wordt immers problematisch geacht voor het efficiënte gebruik van plaatsverboden aangezien de maximumtermijn van het verbod te kort is en een plaatsverbod afhankelijk gemaakt wordt van een voorafgaande waarschuwing en nieuwe, opvolgende feiten.

Bovendien is er onduidelijkheid over de mogelijkheid tot verlenging van de maatregel, de bevoegdheid tot het horen van de overtreders en het nemen van de beslissing tot oplegging van de maatregel. Bijkomend blijkt ook niet duidelijk te zijn wat dient verstaan te worden onder het begrip “met het oog op de ordehandhaving”. Ook de UVCW maakt opmerkingen over dit artikel en oordeelt dat de voorwaarden om dergelijk plaatsverbod op te leggen niet aangepast zijn aan de realiteit van het terrein, meer bepaald de tijdsbepanking.

De verwijdering van artikel 47 uit de GAS-wet zou geen afbreuk doen aan de mogelijkheid van de burgemeester om in de toekomst toch nog een plaatsverbod te kunnen opleggen als maatregel bij ernstige verstoring van de openbare orde en dit op grond van de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de burgemeester (artikel 133 – 135 NGW).

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer merkt op dat de gegevensverwerkingen in het kader van het plaatsverbod nauwelijks omkaderd worden. Om het tijdelijk plaatsverbod in de praktijk om te zetten, worden immers verwerkingen van persoonsgegevens georganiseerd. Deze verwerkingen dienen dan ook in de wet gekaderd te worden, door er met name de volgende elementen er expliciet in op te nemen: de gegevens die zullen verwerkt worden, het doeleinde van de verwerking, de bewaartermijn, de verantwoordelijke voor de verwerking, de informatieverstrekking aan de betrokkenen en de toegang tot de gegevens.

*II.2.B Koninklijk besluit van 21 december 2013 tot vaststelling van de minimumvoorwaarden inzake selectie, aanwerving, opleiding en bevoegdheid van de ambtenaren en personeelsleden die bevoegd zijn tot vaststelling van de inbreuken die aanleiding kunnen geven tot de oplegging van een gemeentelijke administratieve sanctie (B.S. 27 december 2013)*³¹

74. Dit koninklijk besluit geeft uitvoering aan artikel 21 GAS-wet.

Artikel 1, 3° van het KB omschrijft de diplomavereiste waaraan de nieuwe GAS-vaststellers onderworpen zijn.

Hier bestaat een tegenstrijdigheid tussen de Franse en Nederlandse tekst. In het Frans wordt immers minstens een “certificat d’enseignement secondaire supérieur” vereist terwijl de Nederlandse tekst het heeft over “een getuigschrift van het secundair onderwijs”. Conform de Franse bewoordingen betekent dit dat de vaststellers moeten geslaagd zijn in het zesde jaar aso, tso, kso of in een zevende jaar bso. De Nederlandse bewoordingen zijn echter niet zo duidelijk en laten ruimte voor interpretatie – je krijgt immers slechts een diploma als je slaagt in het derde jaar van de derde graad bso (het zevende jaar). Gelet evenwel op de duidelijke Franse bewoordingen en gelet op de wetgeving gemeenschapswachten, waarin gesteld wordt dat de gemeenschapswacht-vaststeller minstens moet geslaagd zijn voor het

³¹ Kortweg koninklijk besluit GAS-vaststellers.

hoger secundair onderwijs, en de gemeenschapswacht-vaststeller vaststellingen kan verrichten in het kader van de GAS-wetgeving, lijkt het logisch de interpretatie van de Franse tekst te volgen. Een rechtzetting van de Nederlandse tekst is dan wel aangewezen bij een volgende wijziging van dit besluit.

De AVCB-VSGB en de sanctionerend ambtenaar van Elsene signaleren dat een dergelijke diplomavereiste te hoog is (voordien, onder het “oude” artikel 119bis NGW, volstond een diploma van het lager secundair onderwijs, aangevuld met 5 jaar nuttige ervaring). De AVCB-VSGB wijst erop dat het moeilijk is om personen te vinden met een dergelijk niveau voor het uitvoeren van zulke taken.

Bovendien brengt dit ook een aanzienlijke kost met zich mee voor de gemeente. Anderen daarentegen vinden dit diplomaniveau absoluut noodzakelijk om de nodige kwaliteit bij de vaststellingen te waarborgen. Bovendien dient ook rekening te worden gehouden met de wet gemeenschapswachten aangezien het diploma dat actueel vereist wordt in het uitvoeringsbesluit GAS-vaststellers in overeenstemming is met het diploma dat vereist wordt van een gemeenschapswacht-vaststeller.

De VVSG vindt dan weer dat de inschalingsvoorwaarden voor de ambtenaren die met vaststellingen belast worden, zowel administratief als budgettair haalbaar moeten blijven voor gemeenten. Deze vereniging vraagt een wijziging van de aanstellings- en aanwijzingsvoorwaarden.

Een andere opmerking betreffende deze diplomavereiste is dat geen rekening werd gehouden met de interne carrière die sommige personeelsleden binnen de steden en gemeenten maken. Deze mensen beschikken alsdan mogelijks niet over het vereiste diploma maar maakten intern promotie, bv. in casu van niveau D naar niveau C. De vraag wordt dan ook gesteld of dit mag beschouwd worden als een gelijkstelling. Er wordt ook gevraagd rekening te houden met reeds opgedane ervaring.

75. Artikel 2 omschrijft de opleiding de vaststellers dienen te volgen.

Algemeen merkt de VVSG op dat de aangeboden opleidingen voor de vaststellers actueel ondermaats zouden zijn zodat het aangewezen zou zijn de opleidingssyllabus te laten goedkeuren of nalezen door de FOD Binnenlandse Zaken. Eenzelfde opmerking wordt gemaakt met betrekking tot het examen waar een validering zich zou opdringen. Ook in de wetgeving gemeenschapswachten wordt dit voorzien.

Volgens de Waalse Jeugdraad is de opleiding van de vaststellers ondermaats aangezien in de opleiding geen aandacht gaat naar de rechten van het kind , noch naar het strafrecht.

In artikel 2, § 1 wordt bepaald dat de opleiding dient gevolgd te worden binnen een maximale termijn van 10 dagen. Op herhaalde vraag werd reeds verduidelijkt dat dit geen opeenvolgende dagen dienen te zijn.

Overeenkomstig artikel 2, § 2 van dit koninklijk besluit zijn personen die geslaagd zijn voor de opleiding gemeenschapswacht vrijgesteld van de modules “conflictbeheersing” en “het vaststellen van overtredingen en de redactie van de vaststelling”. De gemeenschapswachten

dienen immers een specifieke opleiding te volgen met gelijkaardige modules. Er werd echter opgemerkt dat de inhoud van de module “redactionele vaardigheden” in de opleiding gemeenschapswacht niet overeenstemt met de module “het vaststellen van overtredingen en de redactie van de vaststelling”, niettegenstaande het slagen in de module “redactionele vaardigheden” juist een vrijstelling oplevert. Dit wordt verklaard doordat men in de opleiding gemeenschapswacht geen GAS-overtredingen dient te leren vaststellen en redigeren. Bovendien hebben GAS-vaststellers ook een C-niveau. Gemeenschapswachten daarentegen zijn vaak van niveau D of zelfs E waardoor de inhoud van de opleiding per definitie verschilt.

Door de wettelijke vrijstelling voor de module “het vaststellen van overtredingen en de redactie van de vaststelling” riskeert de opgeleide gemeenschapswacht-vaststeller geen goede GAS-verslagen te kunnen opmaken. Derhalve raden sommige opleidingsscholen aan de besturen aan om de GAS-vaststellers toch de module te laten volgen, ook al zijn ze wettelijk vrijgesteld. De vraag dient dan ook gesteld of het niet aangewezen is deze vrijstelling te herbekijken.

Artikel 2, § 4 van dit koninklijk besluit schrijft voor dat de kandidaat-vaststellers ook een examen dienen af te leggen van de gevolgde opleiding waarbij de kandidaat minstens 50 % dient te halen voor elk vak en minimum 60 % van de punten voor het totaal van alle vakken. Een interpretatievraag stelt zich hier in het geval de kandidaat slechts één vak dient te volgen; welk is dan het minimale slaagpercentage dat dient gehaald te worden?

76. Artikel 3 van dit koninklijk besluit schrijft voor dat de vaststeller in het bezit dient te zijn van een identificatiekaart en bepaalt de gegevens die verplicht op deze kaart vermeld dienen te worden. De AVCB-VSGB vraagt bijzondere aandacht voor de vermelding van de naam en voornaam van de vaststeller op de kaart aangezien de vaststellers meer en meer het voorwerp uitmaken van bedreigingen en represailles door gesanctioneerde personen. De agressiviteit zou zich zelfs niet beperken tot de vaststellers maar viseert dikwijls ook de betrokken stedelijke dienst. De Brusselse gemeenten dringen er dan ook op aan om de naam van de vaststellers op de identificatiekaart te vervangen door een nummer. De verwijzing naar een nummer i.p.v. een volledige naam zou ook moeten toegelaten worden in het proces-verbaal of vaststellingsdocument (zie ook hoger opmerking sanctionerend ambtenaar Elsene).

De AVCB-VSGB vraagt dat degenen die de opleiding hadden gevolgd of bezig waren te volgen op 1 januari 2014 maar nog niet werden aangesteld door de gemeenteraad, ook van de overgangsmaatregel zouden kunnen genieten ook al zijn zij niveau C of D. De AVCB-VSGB dringt met andere woorden aan op de aanpassing van dit koninklijk besluit. Ook de VVSG dringt hierop aan.

Tot slot kan nog opgemerkt worden dat artikel 4 tot en met 7 van dit koninklijk besluit staan gegroepeerd onder Hoofdstuk 3 terwijl er in dit koninklijk besluit geen hoofdstuk 2 voorkomt.

*II.2.C. Koninklijk besluit van 21 december 2013 tot vaststelling van de kwalificatie- en onafhankelijkheidsvoorwaarden van de ambtenaar belast met de oplegging van de administratieve geldboete en tot inning van de boetes in uitvoering van de wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (B.S. 27 december 2013)*³²

77. Dit koninklijk besluit geeft uitvoering aan artikel 6 van de GAS-wet.

De VVSG vraagt een wijziging van dit koninklijk besluit vóór 1 januari 2016 teneinde de termijn waarbinnen de in dienst zijnde GAS-ambtenaren een recyclage-opleiding dienen te volgen, te wijzigen zodat zij na 1 januari 2016 nog deze opleiding zouden kunnen volgen.

De AVCG-VSGB vraagt om een einde te maken aan de absurde situatie waarbij de sanctionerende ambtenaren die in dienst waren op 1 januari 2014 een recyclage-opleiding dienen te volgen die uitgebreider is dan de opleiding die nieuw in dienst tredende sanctionerende ambtenaren / juristen dienen te volgen.

Artikel 1, § 1 van dit koninklijk besluit somt de personen op die kunnen aangewezen worden als sanctionerend ambtenaar. De VVSG vraagt om de personeelsleden van autonome gemeentebedrijven en autonome gemeentelijke havenbedrijven toe te voegen aan de opsomming van mogelijke sanctionerende ambtenaren. Zo mogelijk kan hun aanstelling beperkt worden binnen het raam van hun bevoegdheden.

De sanctionerend ambtenaar van Elsene stelt ook voor om de aanstelling van een gewestelijke sanctionerend ambtenaar mogelijk te maken, naar analogie met de provinciale sanctionerende ambtenaren.

Artikel 1, § 4 vs artikel 3

78. De voornaamste opmerking met betrekking tot artikel 1, § 4 van dit koninklijk besluit betreft de onduidelijkheid die heerst rond de opleiding die dient gevolgd te worden door de sanctionerende ambtenaren en meer bepaald de tegenstrijdigheid tussen artikel 1, § 4 en artikel 3 van dit koninklijk besluit.

In artikel 1, § 4 van dit koninklijk besluit wordt immers gesteld dat de sanctionerende ambtenaren (behoudens de gemeentesecretaris), die beschikken over een diploma bachelor in de rechten of in de rechtspraktijk of master in de rechten, slechts een beperkte opleiding dienen te volgen. Zij dienen met name enkel de module “conflictbeheersing” te volgen.

Deze paragraaf is echter in tegenspraak met artikel 3 van hetzelfde koninklijk besluit dat bepaalt dat elke sanctionerend ambtenaar (dus zonder onderscheid naar diploma) de volledige opleiding dient te volgen, bestaande uit drie modules. Er wordt in dit laatste artikel geen uitzondering voorzien voor de gemeentesecretaris, noch naargelang het behaalde diploma van de sanctionerend ambtenaar.

Een verduidelijking is hier dan ook aangewezen.

³² Kortweg koninklijk besluit sanctionerende ambtenaren.

Bovendien wordt de vraag gesteld of het opportuun is om personen met een diploma van bachelor of master in de rechten of bachelor in de rechtspraak, vrij te stellen van de twee modules “GAS-wetgeving” en “beginselen van het strafrecht”. Bij de redactie van deze bepaling ging men ervan uit dat nieuw in dienst tredende sanctionerende ambtenaren de GAS-wetgeving zouden hebben bestudeerd tijdens hun studies. Er dient echter rekening te worden gehouden met het feit dat niet alle nieuw in dienst tredende sanctionerende ambtenaren net de schoolbanken hebben verlaten en het ook om een “late roeping” kan gaan. In dergelijke gevallen is een kennismaking met de GAS-wetgeving niet overbodig. Een opfrissing ervan bij de nieuw afgestudeerden kan evenmin kwaad. Hetzelfde geldt voor de algemene principes van het strafrecht.

Net zoals bij de GAS-vaststellers heerst er ook onduidelijkheid over het minimale slaagpercentage dat de cursisten dienen te halen indien slechts één module dient gevolgd te worden (50 of 60 %). Ook hier is het aangewezen duidelijkheid te scheppen. Indien in de toekomst zou geopteerd worden voor een gelijkschakeling van de opleiding, ongeacht het diploma, valt deze opmerking weg aangezien iedereen dan de drie opleidingsmodules zal dienen te volgen en ook zal dienen te slagen voor het examen voor de drie vakken.

Volgens de VVSG is de werkvorm van de opleiding voor de sanctionerende ambtenaren hoe dan ook onaangepast aangezien met hoorcolleges gewerkt wordt en er geen mogelijkheid is tot zelfstudie. Bovendien zou de opleiding moeten kunnen gevolgd worden binnen een bepaalde tijd na indiensttreding. Immers, als een sanctionerend ambtenaar moet vervangen worden door een nieuwe collega of wanneer een sanctionerend ambtenaar bijkomend wordt aangesteld, moet soms lang gewacht worden alvorens een school een opleidings sessie organiseert. In tussentijd kan de gemeente de sanctionerend ambtenaar geen bevoegdheid geven. Desbetreffend merkt ook de Waalse Jeugdraad op dat de opleiding voor sanctionerende ambtenaren ondermaats is aangezien geen aandacht gaat naar de rechten van het kind.

Voor de sanctionerend ambtenaar van Elsene zou het nuttig zijn dat de sanctionerend ambtenaar minimaal beschikt over een diploma van master in de rechten en een juridische ervaring van x jaar.

*II.2.D. Koninklijk besluit van 21 december 2013 tot vaststelling van de nadere voorwaarden en het model van het protocolakkoord in uitvoering van artikel 23 van de wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (B.S. 27 december 2013)*³³

79. Behoudens de opmerkingen die hoger geformuleerd werden met betrekking tot het protocolakkoord in de bespreking van de specifieke artikelen uit de GAS-wet zelf, stellen zich hier weinig probleempunten.

³³ Kortweg koninklijk besluit protocolakkoord.

Enkel werd gemeld dat er in de preambule van het model van protocolakkoord verwezen wordt naar artikel 123 NGW, terwijl dit artikel door regionale wetgeving werd opgeheven.

*II.2.E. Koninklijk besluit van 9 maart 2014 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen (B.S. 20 juni 2014)*³⁴

80. Dit koninklijk besluit somt de inbreuken op die onder toepassing vallen van artikel 3, 3° GAS-wet.

Minderjarigen zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van dergelijk type inbreuken. Dit komt logisch voor aangezien de procedurele garanties voor minderjarigen zoals voorzien in de GAS-wet, niet verzoenbaar zijn met de strikte, korte termijnregels van deze procedure. De vraag stelt zich evenwel in hoeverre deze uitsluiting van minderjarigen (volgens de GAS-wet min 18-jarigen) verzoenbaar is met de strafrechtelijke meerderjarigheid die voor dergelijke inbreuken 16 jaar is.

Volgens de VVSG dringen er zich twee inhoudelijke aanpassingen op bij dit koninklijk besluit. Vooreerst staat er een technische fout in artikel 2, § 1, t van het KB waar artikel 68.3 dient vervangen te worden door artikel 71. Dit is evenwel reeds aangepast op 10.02.2015 (erratum in Belgisch Staatsblad). Verder merken zij op dat er recent een verhoging van de boetebedragen onmiddellijke inning in de verkeerswetgeving werd voorzien voor inbreuken categorie 4 (onmiddellijke betaling van 330 euro naar 450 euro volgens koninklijk besluit van 25 september 2014³⁵), hetgeen niet aangepast werd in het koninklijk besluit "stilstaan en parkeren". Ten algemenen titel stelt de VVSG voor om een algemene bepaling te voorzien die stelt dat "wanneer de bepalingen van dit besluit afwijken van de artikelen van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg waarnaar verwezen wordt, dan gelden de bepalingen van dit besluit".

De AVCB-VSGB vraagt om af te stappen van de vaste bedragen die in dit koninklijk besluit voorzien zijn volgens categorie van inbreuk. De vaste bedragen van 55 en 110 euro naar gelang het type inbreuk worden te rigide geacht. Men wil namelijk rekening kunnen houden met verzachtende omstandigheden. Ook de sanctionerend ambtenaar van Elsene is deze mening toegedaan en wil rekening kunnen houden met gevallen van herhaling.

³⁴ Kortweg koninklijk besluit stilstaan en parkeren.

³⁵ Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 april 2014 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van overtredingen inzake het wegverkeer voor wat betreft de overtredingen van de vierde graad, B.S. 16 oktober 2014.

II.2.F. Koninklijk besluit van 21 december 2013 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden betreffende het register van de gemeentelijke administratieve sancties, ingevoerd bij artikel 44 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties³⁶

81. Nopens deze materie, meer bepaald de toepassing van de Wet Persoonlijke Levenssfeer op de GAS-procedure, vraagt de VVSG een groter overleg met de Commissie tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer of een duidelijkere aanbeveling van deze Commissie.

Ook volgens de provinciale sanctionerend ambtenaar van Oost-Vlaanderen stellen er zich hier problemen wanneer zij door een gemeente aangeduid worden als sanctionerend ambtenaar.

II.2.G. Ministerieel besluit van 5 september 2014 tot bepaling van het model van de identificatiekaart van ambtenaren en personeelsleden die bevoegd zijn tot vaststelling van inbreuken die aanleiding kunnen geven tot de oplegging van gemeentelijke administratieve sancties (B.S. 16 september 2014)³⁷

82. De nieuwe identificatiekaart waarvan het model werd opgenomen in het ministerieel besluit is verplicht voor alle GAS-vastellers, dus ook voor oude vaststellers die reeds in dienst waren voor de inwerkingtreding van het koninklijk besluit vaststellers, ook al beschikken zij in principe reeds over een identificatiekaart conform het oude koninklijk besluit.

In de praktijk dienen de vaststellers die ook gemeenschapswacht-vaststeller zijn, in die laatste hoedanigheid al over een identificatiekaart te beschikken en moeten zij derhalve niet over een extra GAS-identificatiekaart beschikken.

De identificatiekaart moet conform zijn aan het model dat bij het ministerieel besluit werd gevoegd en mag geen andere elementen bevatten. De vorm en de kleur zijn ook vermeld in het ministerieel besluit. In dit verband vraagt de sanctionerend ambtenaar van Elsene om tweetalige kaarten voor Brussel te voorzien en deze kaart ook te laten ondertekenen door de lokale autoriteiten.

BIJLAGE

Exemplaar vragenlijst.

³⁶ Kortweg koninklijk besluit register.

³⁷ Kortweg ministerieel besluit identificatiekaart.

VRAGENLIJST evaluatie GAS-wetgeving

Deze vragenlijst wil een beeld schetsen van de toepassing van de GAS-wet (wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties). De gestelde vragen gaan over inbreuken die gepleegd werden in de periode vanaf 1/1/2014 tot op heden. Op basis van de ontvangen antwoorden zal de Minister verslag uitbrengen bij het Parlement over de toepassing van de GAS-wet.

I. Algemene gegevens

Indiener :

- gemeente
- andere :

Postcode:

Aantal inwoners:

Voorziet de gemeente GAS-boetes voor inbreuken op haar gemeentelijke reglementen of verordeningen?

- ja
- neen - ga verder naar vraag 30

II. Gemeentelijke administratieve geldboetes (GAS-boetes)

1. Indien de gemeente deel uitmaakt van een meergemeentepolitiezone, hebben alle gemeenten van de politiezone een identiek politiereglement?

- ja
- neen
- niet van toepassing

2. Kunnen in uw gemeente ook GAS-boetes opgelegd worden aan minderjarigen?

- ja, vanaf 16 jaar
- ja, vanaf 14 jaar
- neen

3. Zo ja, wordt hierbij toepassing gemaakt van de procedure “ouderlijke betrokkenheid”?

- ja
- neen

4. Voor welke soorten inbreuken worden binnen uw gemeente GAS-boetes opgelegd? *(meerdere antwoorden zijn mogelijk)*
- voor administratieve inbreuken
 - voor lichte gemengde inbreuken (art. 3, 2°, GAS-wet)
 - voor zware gemengde inbreuken (art. 3, 1°, GAS-wet)
 - voor inbreuken “stilstaan en parkeren” (art. 3, 3°, GAS-wet)
5. Indien GAS-boetes opgelegd worden voor gemengde inbreuken, werd er een protocolakkoord afgesloten met het parket?
- ja, maar enkel voor de gemengde inbreuken “stilstaan en parkeren”
 - ja, zowel voor de gemengde inbreuken “stilstaan en parkeren” als de overige gemengde inbreuken
 - ja, maar enkel voor de gemengde inbreuken andere dan “stilstaan en parkeren” (wanneer deze laatste niet gesanctioneerd worden met GAS)
 - neen
6. Welke zijn de meest voorkomende inbreuken waarvoor door uw gemeente GAS-boetes worden opgelegd? *(maximum 3 aanduiden)*
- wildplassen
 - sluikstorten
 - hondenpoep
 - boomcars
 - inname openbaar domein
 - lawaaihinder (dag en nacht)
 - honden zonder leiband
 - diefstal
 - wildplakken
 - opzettelijk vernielen roerende eigendommen/vandalisme
 - laten vallen van sigarettenpeuken
 - spuwen
 - andere

Voor de vaststelling van de sanctioneerbare inbreuken wordt beroep gedaan op: *(meerdere antwoorden zijn mogelijk)*

7. voor de administratieve inbreuken:
- politiediensten
 - gemeentelijke ambtenaren
 - provinciale ambtenaren
 - gewestelijke ambtenaren
 - personeelsleden van autonome gemeentebedrijven
 - personeelsleden van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden

- 8.** voor de gemengde inbreuken “stilstaan en parkeren”:
- politiediensten
 - gemeentelijke ambtenaren
 - personeelsleden van autonome gemeentebedrijven
 - voor Brussels gewest: personeelsleden van het Brussels Hoofdstedelijk Parkeeragentschap
- 9.** Voor de oplegging van de GAS-boetes wordt beroep gedaan op: *(meerdere antwoorden zijn mogelijk)*
- een gemeentelijk sanctionerend ambtenaar
 - een provinciaal sanctionerend ambtenaar
 - een persoon aangeduid via een intergemeentelijk samenwerkingsverband
- 10.** De bedragen van de GAS-boetes kunnen variëren van 0 tot 350 euro. Gelieve het percentage van de dossiers aan te geven waarbij het bedrag van de opgelegde GAS-boete (de inbreuken “stilstaan en parkeren” uitgezonderd) zich situeert:
- tussen 0 en 70 euro: %
 - tussen 70 en 150 euro: %
 - meer dan 150 euro: %
- 11.** De overtreder kan beroep aantekenen tegen een opgelegde GAS-boete. Wat is het percentage van de beroepsdossiers t.o.v. totaal aantal opgelegde GAS-boetes?
- antwoord: %
- 12.** In hoeveel gevallen weigerde de overtreder om vrijwillig de hem opgelegde geldboete te betalen en diende er tot gedwongen uitvoering te worden overgegaan via gerechtsdeurwaarder (uitgedrukt in percentage t.o.v. het totaal aantal GAS-dossiers met boetes)?
- antwoord: %

III. ALTERNATIEVE MAATREGELEN

A. BEMIDDELING

- 13.** Voorziet uw gemeentelijk reglement of verordening de toepassing van de bemiddelingsprocedure?
- ja
 - neen - ga verder naar vraag 23
- 14.** Doet uw gemeente beroep op een lokale bemiddelaar voor de uitvoering van de lokale bemiddeling?
- ja
 - neen

- 15.** Doet uw gemeente beroep op een bemiddelingsdienst voor de uitvoering van de lokale bemiddeling zoals voorzien in art. 3 van het KB 28/01/2014 betreffende de bemiddeling in kader van de GAS?
- ja
 - neen
- 16.** Doet de gemeente beroep op een lokale bemiddelaar gesubsidieerd door de POD MI Grootstedenbeleid, zoals voorzien in het art. 2 van het KB 28/01/2014 betreffende de bemiddeling in kader van de GAS, of mag hij dit doen (via een partnershipovereenkomst met een andere gemeente van hetzelfde gerechtelijk arrondissement)?
- ja
 - neen
- 17.** Wordt de lokale bemiddelaar ook betrokken bij preventieprojecten en initiatieven rond overlast van uw gemeente? (art. 7 van het KB 28/01/2014 betreffende de bemiddeling in kader van de GAS)
- ja
 - neen
- 18.** Voor welke inbreuken wordt in uw gemeente bemiddeling voorgesteld? (*maximum 3 aanduiden*)
- wildplassen
 - sluikstorten
 - hondenpoep
 - boomcars
 - inname openbaar domein
 - lawaaihinder (dag en nacht)
 - honden zonder leiband
 - diefstal
 - wildplakken
 - opzettelijk vernielen roerende eigendommen/vandalisme
 - laten vallen van sigarettenpeuken
 - spuwen
 - andere
- 19.** In hoeveel procent van het totale aantal GAS-dossiers wordt een bemiddeling voorgesteld?
- antwoord: %
- 20.** In hoeveel procent van de gevallen waar bemiddeling wordt voorgesteld, wordt een bemiddelingsakkoord afgesloten tussen partijen?
- antwoord: %

21. Welk soort bemiddelingsakkoord wordt er afgesloten? (*maximum 2 aanduiden*)

- herstelprestatie/GAS-prestatie
- mondelinge excuses
- schriftelijke excuses
- afspraken
- financiële schadevergoeding
- andere

22. Hoeveel procent van de bemiddelingsakkoorden wordt ook effectief uitgevoerd?

- antwoord: %

B. GEMEENSCHAPSDIENST

23. Voorziet uw gemeentelijk reglement of verordening de toepassing van de gemeenschapsdienst?

- ja
- neen - ga verder naar vraag 30

24. Hoeveel uur bedraagt de gemeenschapsdienst gemiddeld?

- 0-10 uur
- 11-20 uur
- 21-30 uur

25. Voor welke inbreuken wordt in uw gemeente gemeenschapsdienst voorgesteld? (*maximum 3 aanduiden*)

- wildplassen
- sluikestorten
- hondenpoep
- boomcars
- inname openbaar domein
- lawaaihinder (dag en nacht)
- honden zonder leiband
- diefstal
- wildplakken
- opzettelijk vernielen roerende eigendommen/vandalisme
- laten vallen van sigarettenpeuken
- spuwen
- andere

- 26.** In hoeveel procent van het totale aantal GAS-dossiers wordt een gemeenschapsdienst voorgesteld?
- antwoord: %
- 27.** In hoeveel procent van de gevallen waar gemeenschapsdienst wordt voorgesteld, wordt dit door de tegenpartij aanvaard?
- antwoord: %
- 28.** Welk soort gemeenschapsdienst wordt het vaakst uitgevoerd?
- opleiding
 - onbetaalde prestaties
- 29.** Hoeveel procent van de opgelegde gemeenschapsdiensten wordt ook effectief, succesvol uitgevoerd?
- antwoord: %

IV. Andere types van gemeentelijke administratieve sancties (opheffing, intrekking, sluiting) en plaatsverbod als maatregel

- 30.** Zijn in het gemeentelijk reglement en/of verordening ook de andere gemeentelijke administratieve sancties (opheffing, intrekking, sluiting) opgenomen en heeft het college van burgemeester en schepenen/gemeentecollege al dergelijke administratieve sancties opgelegd voor inbreuken op de gemeentelijke reglementen en verordeningen?
- ja
 - neen
- 31.** Zo ja, welke sanctie (meerdere antwoorden zijn mogelijk):
- opheffing
 - intrekking
 - sluiting
- 32.** Werden binnen uw gemeente al plaatsverboden als maatregel (cfr. artikel 134sexies NGW) opgelegd sedert 1/1/2014 ?
- ja
 - indien ja, hoeveel?
 - neen

V. CIJFERMATIGE GEGEVENS

	AANTAL ADMINISTRatieve BOETES (ARTIKEL 4, §1, 1°, VAN DE WET)			AANTAL ALTERNatieve MAATREGELEN (ARTIKEL 4, §2, VAN DE WET)					
				GEMEENSCHAPSDIENST			LOKALE BEMIDDELING		
	MINDER- JARIGEN	MEERDER- JARIGEN	TOTAAL	MINDER- JARIGEN	MEERDER- JARIGEN	TOTAAL	MINDER- JARIGEN	MEERDER- JARIGEN	TOTAAL
ADMINISTRatieve INBREUKEN (ARTIKEL 2 VAN DE WET)									
GEMENGDE INBREUKEN									
INBREUKEN BEDOELD IN ARTIKEL 3, EERSTE LID, 1°, VAN DE WET									
INBREUKEN BEDOELD IN ARTIKEL 3, EERSTE LID, 2°, VAN DE WET									
OVERTREDINGEN BETREFFENDE HET STILSTAAN EN HET PARKEREN (ARTIKEL 3, EERSTE LID, 3°, VAN DE WET)									
TOTAAL									

VI. OVERIGE OPMERKINGEN

Heeft u nog andere opmerkingen? (maximaal 20 lijnen)